פָּרָשַׁת : שְׁמוֹת

הַפְּטָרָה:ס.דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ (א.א)

א. הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ(יְשַׁעְיָהוּ כז,ו)

	בְּנֵי בְּרַק	יְרוּשָׁלַיִם	חֵיפָה
הַדְלָקַת נֵרוֹת שַׁבָּת :	4:21	4:08	4:13
צֵאת הַשַּׁבָּת :	5:24	5:23	5:22
שְׁקִיעַת הַחַמָּה :	4:43:15	ר"ת:	5:56

שְׁמוּ"תָ פְּסוּקֶיהָ: 124

שֶׁכָּל הַמְּשָׁלִים פָּרָשִׁיוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו.(בְּרָכוֹת ח)

מִנְחַת יִצְחָק

לִקּוּטִים מִחז"ל הַקְּדוֹשִׁים

שַׁעֲרֵי דִּמְעָה י. עמוד 8

קוֹבֵץ קָטָן סַכְּמוּת וְרַב הָאֲיכוּת לְחַזֵּק לִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְרוֹבִים לַאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם

הֲכָנוֹת נִצְרָכוֹת לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ {94}
לְהַגִּיעַ לִבְחִינַת אֶחָד שֶׁנַּעֲשָׂה אַחְדוּת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,לְהָסִיר הַמָּסָכִים

מַעֲלַת תְּפִלַּת וָתִיקִין {80}
הָעוֹרְכִים שִׂיחָתָם בַּחֲזָרַת הַתְּפִלָּה

מַעֲלַת לִמּוּד הַזֹּהַר {85}
גּוּפוֹ שֶׁל צַדִּיק

דֶּרֶךְ אֶרֶץ קַדְמָה לַתּוֹרָה {28} חָדָשׁ!
מִדּוֹת וְהַנְהָגוֹת טוֹבוֹת מֵחַז"ל הַקְּדוֹשִׁים– דִּמְעוֹתֶיהָ שֶׁל יַלְדָּה א'

פְּלִאֵי הַבּוֹרֵא מִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ{59}
רַחֲמָנָא לִבָּא בָּעֵי – לְהַכָּפֵּד מִמַּיִם הַזֵּדוֹנִים לְמֵי הַדַּעַת

תּוּפִּינִים לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ {81}
סוֹד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל

מֵאוֹצְרוֹת הַהַפְּטָרָה{30} – יִשְׂרָאֵל הֵם הַמַּעֲלָה בַּמִּדְבָּר חָדָשׁ!
יַהֲלוֹמִים נוֹצְצִים מֵהַפְּטָרַת הַשָּׁבוּעַ בְּמִיָּחֵד בִּשְׁבִילִי

לִקְחֵי הַפָּרָשָׁה לְשַׁבָּת{77} – עֵצוֹת וְהַנְהָגוֹת מֵחַז"ל הַקְּדוֹשִׁים
לִזְכּוֹת לְהַשִּׂיג מִתַּעֲנוּגֵי הַמֶּלֶךְ

פִּלְפִּלִין מְפֻלְפָּלִין –{55}
הַאִם רָאוּי לְהָסִיר אֶת 'שְׁעוֹן הַיָּד קֹדֶם הַנָּחַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, מִשּׁוּם חֲצִיצָה, אוֹ לֹא ?

חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ {29} חָדָשׁ!
כָּל הַמּוֹסֵר עַצְמוֹ לָמוּת עַל דִּבְרֵי תּוֹרָה, אֵין אוֹמְרִים דְּבַר הֲלָכָה מִשְּׁמוֹ

"יְהַב לִיהּ יְדֵיהּ, וְאוֹקְמֵיהּ" לֵב בּוֹעֵר וְכַסּוּפִים לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מֵהָאדְמוֹר מִקָּאמַרְנָא זצ"ל
אֵשׁ לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת{48}מִקְבַּץ חִדּוּשִׁים–חֵרְבּוֹ שֶׁל גְּלִית

מָה־אָהַבְתִּי תּוֹרָתֶךָ {37} קְדֻשָּׁתָן שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לִזְכּוֹת לִהְיוֹת כַּמַּעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר / כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָּל־הַיּוֹם– חלק ז'

הֲכָנוֹת נִצְרָכוֹת לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ {94}– לְהַגִּיעַ לִבְחִינַת אֶחָד שֶׁנַּעֲשָׂה אַחְדוּת עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ,לְהָסִיר הַמָּסָכִים

מַחֲי וְרֵעֵי קוֹלְמוֹס הנה תהילות לאל עליון נכנסנו למסלול השובבים ימים של מתנת חסד לתקן פגעי וגנעי העבר ולהזדכך ואפילו מעט לפני אבינו שבשמים מלך מלכי המלכים ולו בכדי לעשות מעט נחת רוח. והנה כולנו באותה הספינה וכולנו חווים את טלטלותיה שמוכתבות על ידי ההשגחה העליונה . והמראות שנגלים לעינינו ועוד יתגלו ממש בקרוב, מכל קצוות תבל הם ההוכחה החזקה שלא ניתן לערער עליה שבורא עולם משגיח עלינו על כל תנועה ומימלא אין פחד כלל, ועוז ותעצומות ושמחה ממלאים את ליבנו לעשות רצון קונינו. אבל הרי יש צדיקים שרואים מסוף העולם עד סופו ומדוע לא נזכה אנחנו בני ישראל בניו של מקום לראיה כזאת שבוודאי הייתה פותחת אשנב לעולמות ללא גבול ? לכן המתבונן בזה המאמר יראה את הסיבה והתשובה לשאלה זו. ונראה איך מתקשרים הדברים לפרשתינו. עוד נראה חומרת המדברים בחזרת הש"ץ ,וכן מעלתו וגופו של הצדיק, וגם הסיפור על דִּמְעוֹתֶיהָ שֶׁל יַלְדָּה חלק א' , וכן נלמד את הדרך לְהַכָּפֵּד מַיִם הַזֵּדוֹנִים לְמֵי הַדַּעַת ,ונראה את סוֹד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל, ונראה איך יִשְׂרָאֵל הֵם הַמַּעֲלָה שַׁבַּמִּדְבָּר, ונלמד כיצד לִזְכּוֹת לְהַשִּׂיג מִתַּעֲנוּגֵי הַמֶּלֶךְ,ונראה בפלפלין הַאִם רָאוּי לְהָסִיר אֶת 'שְׁעוֹן הַיָּד קֹדֶם הַנָּחַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, מִשּׁוּם חֲצִיצָה, אוֹ לֹא? וכן מדוע כָּל הַמּוֹסֵר עַצְמוֹ לָמוּת עַל דִּבְרֵי תּוֹרָה, אֵין אוֹמְרִים דְּבַר הֲלָכָה מִשְּׁמוֹ, וחידושו של האדמור מקאמרנא הקשר שבין המיצרים לְחַרְבּוֹ שֶׁל גָּלְיָת וסוד ערי מסכנות,עוד נראה את קְדֻשָּׁתָן שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,ואולי נוכל לִזְכּוֹת לִהְיוֹת כַּמַּעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר, ולך הקורא הנעים נשאר רק לקרא להתחזק ולהפנים ותראה שהשמחה מתפרצת ואתה מתמלא באושר שאין לו הסבר, אז תדע כמה ה' אוהב אותך. וּבְכִי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָּל־הַיּוֹם– חלק ז' נראה מעלת הרוגי מלכות משער מאמרי רשב"י ולמרות הענינים שבסוד עדיין מובן היטב הסיבה והרקע למה שקרה דוקא להם, ולבסוף הפינה שערי דמעה בחלקה 9ה מובא איך להנצל מהמלאך המשחית שמזיק בעולם. ועוד. ותפתח ותראהו את הילד וגו' ודרשו בש"ס שראתה עמו השכינה. והנה נער בוכה הוא ילד וקולו כנער דברי ר"י אמר ליה כ"נ אם כן עשיתו למשה בעל מום אלא מלמד שעשתה לו אמו חופת נעורים בתיבה אמרה שמא כו'. מילדי העברים זה זה נופל ואין אחר נופל והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב המהגים והמצפצפים צופים ואינם יודעים מה צופים מהגים ואינם יודעים מה מהגים וכו' כיון דשדיוהו למשה במים אמרו תו לא חזינן כי ההוא סימנא בטלו לגזירתייהו והם אינם יודעים שעל מי מריבה הוא לוקה והיינו דאמר רק חמא בר חנינא מאי דכתיב המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל המה שראו אצטגניני פרעה וכו' עיין שם בגמרא דסוטה: להבין מה זה שדרשו שראתה עמו שכינה הגם שהרחיצה שהלכה ליאור היתה לשם גירות שבאתה להתגייר כמוש אמרו שרחצה מגלולי בית אביה מכל מקום איך זכתה לראות שהכינה עמו: ולהבין הפלוגתא דר"י ור"נ דפליגי בפירוש מלת נער גם להבין מה שאמרו כיון דשדיוהו למשה כו' אמרו תו לא קא חזינן סימנא והם אינם יודעים שעל מי מריבה כו' ולמה לא ראו הסימן כיון דבאמת היה הסימן על מי מריבה ועכשיו כשהטילהו ליאור בטל הסימן. גם להבין מה שאמרו והיינו דאמר רק חמא בר חנינא מאי דכתיב המה מי מריבה אשר רבו גו' והיינו דקאמר משה לישראל שש מאות אלף רגלי אמר להם משה לישראל בשבילי נצלתם כולכם השני והיינו הללו אין להם שייכות לכאורה אל הקודם: אך דנודע מה שאמרו רז"ל אור שבששת ימי בראשית היה אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו כיון שראה שאין העולם כדאי לו עמד וגנזו לצדיקים לעתיד לבוא והענין הוא כי יש אור הגנוז בהתורה כי התורה נתלבשה בלבושין כמו שאמר דוד המלך ע"ה ברכי נפשי את ה' כי אור הגנוז יקר מאוד להשיגו ועל זה אמר דוד ברכי נפשי את ה' אך שאלהי גדלת מאוד להשיגך כי אורייתא וקב"ה חד על כן אמר הוד והדר לבשת בלבושין באופן שכל אחד יוכל להשיגו מהתורה כפי מה שהוא כך רואה דרך הלבושין הבהירות כי שמש ומגן ה' אלהים (שם פ"ד, י"ב) כמו שהשמש אי אפשר להסתכל בו כי אם על ידי מגן כך באלף אלפי אלפים הבדלות אור עצמותו אור הבהיר אי אפשר לכל אדם להשיגו כי ממש על ידי אור הבהיר יוכל להביט מסוף העולם ועד סופו וכמו שנודע זה ממעשים שראינו מבני אדם שזכו לכך כגון הבעש"ט נשמתו בגנזי מרומים שסיפרו עליו כשהיה צריך לדעת שום דבר פרטי אפילו מעניני בני אדם דבר גשמי היה מסתכל בהתורה ולומד בה בדחילו ורחימו ומדבק את עצמו עד שהגיע לאור הגנוז בתוכה והיה רואה בדבר שצריך לראות ממש כמו שאמרו בש"ס מסוף העולם ועד סופו. אך לא כל אדם זוכה למדריגה זו על כן גזרה חכמתו יתברך לגנוז האור ההוא בתורה ולהלבישה בלבושין בכדי שירגיל האדם את עצמו מעט לראות האור דרך הלבושין כפי מדריגתו ושורש נשמתו וילך ממדריגה למדריגה עד שבהמשך הזמן יוכל להגיע לאור הגנוז בה לראות הבהירות בלי מסך מבדיל ועוד טעם לזה כי לולא זאת היה הרשע גם כן מסתכל באור שרואין בו מסוף העולם ועד סופו והיה פועל בו רשעתו כמאמר רז"ל ראה שאין נאה לרשעים להשתמש בו וכו' על כן גנזו בהתורה ששם לא ישיגו אותו כי אם הצדיקים הראויים לזה ועד שאם לא היה הגניזה והתלבשות התורה בלבושין לא היה העולם יכולין לסבול האור הגדול הבהיר בפעם אחד בלא הרגל מקודם מעט כמאמרינו זה כמה פעמים לכן הוצרך להתלבשות לאור הגנוז והבן: והנה כל אדם שמסתכל בהתורה הסיבה שאינו רואה האור הנ"ל מחמת שהרע שבקרבו הוא מסך מבדיל לפני האור שהוא בחינת טוב כמו שכתוב (ישעיה נ"ם, ב') כי אם עונותיכם היו מבדילים וגו' ומי שאין בו רע שזוכה לזיכוך חומרו ונעשה לבו משכן לבורא ברוך הוא ממילא אם אין מסך רואה האור הקדום הגנוז. ולעתיד אחר שיצא התורה מלבושין כי הגלות הוא גם כן בחינת לבושין בכללות העולם וצריך להיות כך כמאמרינו על פסוק (ירמיה ל"א, ב') מרחוק ה' נראה לי וגו' הכוונה גם כן כנ"ל להרגיל אותנו לראות הבהירות על ידי מסכים בכדי שנוכל לראות אחר כך בלי שום מסך לעתיד כי אז יהיה הבהירות בלי שום התלבשות כמו שכתוב ולא יכנף עוד מוריך וגו'

רֵגַע... שִׁיר לִסְעוּדָה זוֹ כְּבָר שַׁרְתֶּם ?

והכנף מלשון התלבשות ויהי עיניך רואות את מוריך בלי מסכים מחמת שלא יהיה אז הרע מבדיל כאמור כמו שכתוב (זכריה י״ג, ב׳) ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ולא יהיה כי אם טוב. כמאמרינו על מה שאמרו רז״ל לעתיד יאמר הקב״ה לאומות העולם מצוה קלה יש לי וסוכה שמה וכו׳ והוא מוציא חמה מנרתיקה כו׳ שבחינת חכמה רומז לאור הגנוז כמבואר לעיל כי שמש ומגן ה׳ ולעתיד יוציא הקב״ה בחינת חמה מנרתיקה שישיגו אותו בלי שום לבוש הנקרא נרתק .ואומות העולם מחמת שלא הורגלו באור כלל מקודם מעט מעט לא יוכלו להסתכל בבהירות כלל מחמת גדלו מה שאין כן ישראל שהורגלו לראותו כל אחד לפי בחינתו מעט מעט וגם אפילו בזמן הזה כל אחד יכול לבוא לבחינה זו אם זוכה על ידי מעשיו ושכלו לצאת מבחינת לבושין נקרא אצלו לעתיד לבוא כמאמרינו כי כל צדיק מביא בחינת חלק משיח שלו ומשלים חלקו מקומת משיח כנזכר במקום אחר ועל ידי זה נקרא אצלו לעתיד לבוא וזוכה לראות הבהירות באור הגנוז על כן נאמר גבי אברהם אבינו ע״ה שמל הוציא הקב״ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו וכו׳ הכוונה גם כן כי על ידי המילה נתעלה בתמימות יתירה עד שנקרא תמים כנודע במאמרם ז״ל גדולה מילה שלא נקרא תמים עד שמל ועל ידי זה יצא מבחינת לבושין ונקרא אז אצלו בחינת לעתיד לבוא וזכה להוצאת חמה מנרתיקה שהוא בחינת האחדות הגמור עם אין סוף ברוך הוא שהוא בחינת בן והבן. ולזו המדריגה אינם יכולים להגיע כי אם ישראל שנקראו ראשית כמו שכתוב (ירמיה ב׳, ג׳) קודש ישראל לה׳ ראשית גו׳ בחינת ראשית יכולים להשיג שהוא אור הקדוש אבל לא אומות העולם כאמור ואף הגרים אינם יכולים להשיג זאת כי על שם כך נקראו גירי הצדק שהן תחת כנפי השכינה הנקרא צדק כנודע ולא למעלה במקום האחדות שהוא בחינת בן שזה אי אפשר להם כי על ידי התקרבותם הם כעבד המקורב אצל המלך ואפילו יתקרב בתכלית ההתקרבות מכל מקום לא יהיה בבחינת בן שזה אי אפשר כי אם שיהיה ממש כך שיהא חלק מהמלך והבן, כי ממש כך הוא בהשם יתברך עם ישראל אם זוכים הם ממש חלק ה׳ כמו שכתוב (דברים ל״ב, ט׳) כי חלק ה׳ עמו וכמ״ש בכתבי האר״י ז״ל שאין לומר בנוסח הזכרות נשמות תחת כנפי השכינה שהוא סכנה לנשמת המת שהוא מורידו לבחינת מדריגות הגרים אך שיש לומר למעלה מכנפי השכינה: על כן בבוא הגר לפני הלל הזקן ואמר לו למדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחד שכוונתו היה שילמדנו להיות במדריגת האחד שהוא האחדות עם השם יתברך לראות אור הקדוש ורגל הוא לשון מדריגה אחד מלשון אחדות והשיב לו מה דעלך סני לחברך לא תעביד כי אם היה אחד רוצה להקרא בשם בנך ממש היה ניחא לך

שאיך היה הדבר נכנס בדעתך מאחר שאינו כך שאי אפשר בשום אופן כך לחברך שהוא השם יתברך הנקרא רעך כו׳ (משלי כ״ז, י׳) לא תעביד שהוא מהנמנע כאמור ונודע כי השם יתברך הוא למעלה מהזמן כי אצל השם יתברך ההיה והווה והיהיה שוה כי הוא היה הוה ויהיה ברגע אחד מאחר שהבורא יתברך הוא אין סוף ואין לו תחלה ולא תכלה אם כן מי שיזכה לאור הבהיר שהוא בחינת אחד שנעשה אחדות עמו יתברך הוא גם כן למעלה מזמניות ויכול גם כן לראות מסוף העולם ועד סופו העבר והעתיד וההוה כאמור מה שאין כן באומות העולם: ונודע שבכל דבר שהוא נברא יש בחינת חומר וצורה כי אפילו המלאכים יש להם חומר דק וזך וכן בכל הנבראים וכן בכל דבר שגוזרים על האדם מלמעלה צריך הגזירה ההיא להתלבש בלבוש חומרי וגם יש בה פנימיות שהיא הצורה כמו במשה שראו אצטגניני פרעה שסופו ללקות במים והיה לדבר ההוא חומר מה שהושלך ליאור בגשמי כי אילולי שהשליכו אותו המצריים סופו להשלך אל המים וגם פנימיות הדבר היא מי מריבה שנענש על ידו ונכשל בהם והוא על ידי בחירתו שאם לא היה אומר שמעו נא המורים ולהכות הסלע היה הדבר כרצון הבורא יתברך והוא בזמן שאחר זה שנקרא יהיה ומצריים על ידי שהיו עובדי אלילים לא יכלו להשיג כי אם החומר מהגזירה מחמת שלא היה בבחירתו של משה וגם היתה בחינת חומר יכלו לראות אף שהם היו בזמניות מאחר שגם זו היא בבחינת זמן כי ההכרח הוא להיות כך כי אינו דבר שהוא בבחירה משאל כן להשיג דבר שהוא בבחירה והוא דבר שהוא צורה זה אי אפשר להשיג כי אם אותו שהוא למעלה מהזמן שהוא גם כן בבחינת צורה שעשה מחומר צורה והבן:על כן כשהפילו אותו ליאור בטלה הגזירה ואמרו לא קחזינן האי סימנא כי באמת לא ראו מתחלה אלא זאת ואחר שנתקיים מה שהיו רואין תו לא ראו: וזה שאמרו והיינו דאמר רבי חמא בר חנינא המה מי מריבה אשר רבו וגו׳ רבו לשון רבוי כמו כן ירבה שעל ידי שראו אצטגניני פרעה וטעו רבו בני ישראל כמ״ש זה נופל ואין אחר נופל שבטלו הגזירה על ידי שלא ראו בחינה שלמעלה מן הזמן כנודע שהבחירה היא בחינת שלמעלה מזמניות שהוא נקרא בחינת אדם כמו שאמרו אתם קרוים אדם רצה לומר בחינת בחירה ואין רשעי עובדי אלילים קרוים אדם כאמור כי אצלם אין בחינת בחירה כלל כמו שאמר הנביא והמה עזרו לרעה רק בחינת עזר והבן:וזהו שאמר אחר זה והיינו דקאמר משה לישראל שש מאות אלף רגלי בשבילי נצלתם כולכם שזה יש לו שייכות אל האמור לעיל בגמרא והבן: לבנו הממור עיניס, שמות מלקט

מַעֲלַת תְּפִלַּת וָתִיקִין{סִדְרָה {80}– תְּפִלַּת וָתִיקִין – הָעוֹרְכִים שִׂיחָתָם בַּחֲזָרַת הַתְּפִלָּה

דברי תוכחה למדברים בחזרת הש״ץ כי על כל אלה יאותה לירא׳ ה׳ ולחושבי שמו לכונן את לבבם בתפארת רום הדרה בל יחטיאו אל השערה מאין פנות אנה ואנה כאשר פשתה המספחת הזאת ברבת בני עמינו ביתר הימים ובשבת יותר מהם לערוך שיחתם בחזרת התפלה ולדרוש לכל חפציהם ביום התונתם וביום שמחת לבם בעת ההיא .ועל משרתי הקהל חרה אפו למעלת החכם כה״ר מנחם לונזאנו וכתב, מאנה הנחם נפשי על מה שנוהגים בקהילותינו לתת מנה לאיש יהודה על מנת שיכתוב ידו שאין לו חלק באלהי ישראל, וזהו השמש שמשכירים אותו הקהל ואינו יכול לקיים לא מצות ציצית ותפילין ולא קריאת שמע ותפלה כי הוא צריך לתת לזה תפילין ולזה טליתו בעוד שקורין קריאת שמע או כשחוזרים התפלה, ויערוך שיחתו עם הפרנסים במשפט הקרואים והמצוות בשבתות ובחגים ובמועדים בעת חזרת התפלה ומחלל תפארת רום כוונת התפלה מאיתו ומאנשי הקהל, ואפילו הקטן שבכנסת ישלחנו בשליחותו או להביא ילד או להוליכו, ולפעמים הוא צריך לחלל שבתות וימים טובים עד מקום שהשמש דש בעירו כאילו אין לו חלק באלהי ישראל ולא חלק במצוותיו ועבודתו חס ושלום. כי על כל אלה ראוי לאדירי עם פרנסי הקהלות בבואם לקבל שמש הכנסת להתנות עמו בכל משפטי התנאים שלא יוציא עצמו מן הכלל חס ושלום ולהיות עומד לשרת את הקדש פנימה לא זולת, ולא יחלל את מקדש ה׳ בשיחה מול האלהים חלילה וכל שכן בשעת התפלה, ושלא תנתן טלית ותפילין בעוד שקורין קריאת שמע וחזרת התפלה, ואם אי אפשר לו לא יתפלל עם הצבור ויקדים או יאחר לומר תפלתו שלימה לפנות לו בעת שמתפללים בצבור ..וזו היא דרך ישרה שיבור לו להקדים לפני התפלה בעזרת בית הכנסת יחד עם פרנסי הקהל לדרוש לכל חפציהם בשבתות ובמועדים ולא יחלל את מקדש ה׳ לדרוש מאיתם בעת חזרת התפלה או אפילו שלא בשעת התפלה אשר כבר אסר איסר הרשב״י ע״ה לאמר לא יחל דברו אפילו בצורך בי כנישתא, והשוכן בבית הזה יתן בלבם לשמוע דברי חכמים. חמ״י א׳ מלקט

מַעֲלַת לְמוּד הַזֹּהַר {85} – *גּוּפוֹ שֶׁל צַדִּיק*

זוהר שמות דף י״א ע״א וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי (י״ט א׳ בראשית קפ״ד א׳) דָּא גַּבְרִיאֵל כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (דניאל ט׳) וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶחָזוֹן וְגוֹמֵר. מִבֵּית לֵוִי דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל דְּאַתְיָא מִסִּטְרָא דְשִׁמְאָלָא. וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי דָּא נִשְׁמְתָא (די״א ע״ב) דְתָנְיָנָן בְּשִׁעָתָא דְאַתְיְלִיד גּוּפָא דְצַדִּיק בְּהָאי עָלְמָא קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרֵי לֵיה לְגַבְרִיאֵל וְנָטִיל הַהִיא נִשְׁמְתָא דְצַדִּיק דִּי בְּגִנְתָא וְנַחֲתָא לֵיה לְהָאי גּוּפָא דְצַדִּיקָא דְאִתְיְלִיד בְּהָאי עָלְמָא וְאִיהוּ אִתְפְּקַד עֲלָה וְנָטִיר לָהּ. וְאִי תֵימָא הַהוּא מַלְאָכָא דְאִתְמְנָא עַל רוּחֵיהוֹן דְצַדִּיקַיָּיא לֵילָה שְׁמֵיהּ וְאַתְּ אֲמַרַת דְּאִיהוּ גַּבְרִיאֵל. הָכִי הוּא וַדָּאי בְּגִין דְּאָתֵי מִסִּטְרָא דְשִׁמְאָלָא. וְכָל מָאן דְּאָתֵי מִסִּטְרָא דְשִׁמְאָלָא הָכִי אִקְרֵי וַיֵּלֶךְ אִישׁ דָּא עַמְרָם. וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי דָּא יוֹכֶבֶד. וּבַת קוֹל נַחֲתַת וְאָמְרַת לֵיה לְאַזְדַּוְוגָא בָּהּ דְּהָא קָרִיב זִמְנָא דְפוּרְקָנָא דְיִשְׂרָאֵל עַל יָדָא דְּבָרָא דְאִתְיְלִיד מִנַּיְיהוּ. וְקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְיֵיעַ בֵּיהּ דְתָנְיָנָן שְׁכִינְתָּא שַׁרְיָא עַל עַרְסַיְיהוּ וּרְעוּתָא דִלְהוֹן בְּדִבְקוּתָא חֲדָא הֲוָה בָּהּ בְּשְׁכִינְתָּא וְעַל דָּא לָא אִתְעֲדֵי שְׁכִינְתָּא מֵהַהוּא בְּרָא דְאוֹלִידוּ לְקַיְיָמָא דִכְתִיב (ויקרא כ׳) וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם וְהְיִיתֶם קְדֹשִׁים. בַּר נַשׁ דְּמִקַּדַּשׁ גַּרְמֵיהּ מִלְּרַע קַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַדַּשׁ לֵיה דִּלְעֵילָא כְּמָה דְּרְעוּתָא דִלְהוֹן הֲוָה בְּדִבְקוּתָא דְשְׁכִינְתָּא הֲכִי אִתְדַּבְקָא שְׁכִינְתָּא בְּהַהוּא עוֹבָדָא מַמָּשׁ דְּעַבְדוּ. אָמַר רִבִּי יִצְחָק זַכָּאִין אִינוּן צַדִּיקַיָּיא דְּרְעוּתָא דִלְהוֹן בְּדִבְקוּתָא דְקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא תָּדִיר וּכְמָה דְּאִינוּן מִתְדַּבְּקִין בֵּיהּ תָּדִיר הֲכִי נַמִּי אִיהוּ אִתְדַּבַּק בְּהוּ וְלָא שָׁבִיק לוֹן לְעָלְמִין וְוַי לְרַשִׁיעַיָּיא דְּרְעוּתָא דִלְהוֹן וּדְבִקוּתָא דִלְהוֹן מִתְרַחֲקָא מִנַּיְיהוּ. וְלָא דַּי לְהוּ דְּמִתְרַחֲקָן מִנַּיְיהוּ אֶלָּא דְּמִתְדַּבְּקָן בְּסִטְרָא אַחֲרָא. תָּא חֲזֵי עַמְרָם דְּאִתְדַּבַּק בֵּיהּ דְּקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָפַק מִנַּיְיהוּ מֹשֶׁה דְּקַדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אַעְדֵּי מִנַּיְיהוּ לְעָלְמִין וּשְׁכִינְתָּא אִתְדַּבְּקַת בַּחֲדֵיהּ (בראשית כ״א כ׳) תְּדִיר זַכָּאָה חוּלַּקֵיהּ: תרגום הזוהר וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וכו׳: זֶהוּ גַּבְרִיאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וְהָאִישׁ גַּבְרִיאֵל וגו׳. מִבֵּית לֵוִי, זוֹ הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הַבָּאָה מִצַּד הַשְּׂמֹאל, כִּי גַּבְרִיאֵל, וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי, זוֹ הִיא הַנִּשְׁמָה. שֶׁנִּמְנוּ בְּשָׁעָה שֶׁנּוֹלַד גּוּפוֹ שֶׁל צַדִּיק בָּעוֹלָם הַזֶּה, קוֹרֵא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְגַבְרִיאֵל, שֶׁהוּא לוֹקֵחַ נְשָׁמָה הַהִיא מֵשָׁם בַּגָּן, שֶׁהוּא הַמַּלְכוּת, וּמוֹרִידָהּ לְגוּפוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁנּוֹלַד בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְהוּא, גַּבְרִיאֵל, נִפְקָד עֲלֶיהָ וְשׁוֹמְרָהּ. וְאִם תֹּאמַר הַהוּא מַלְאָךְ הַמְמֻנֶּה עַל רוּחוֹת הַצַּדִּיקִים, שְׁמוֹ לַיְלָה, וְאַתָּה אָמַרְתָּ שֶׁהוּא גַּבְרִיאֵל. הֵן הוּא וַדַּאי בִּגְלַל שֶׁבָּא מִצַּד הַשְּׂמֹאל. וְכָל מִי שֶׁבָּא מִצַּד הַשְּׂמֹאל נִקְרָא כֵּן. וַיֵּלֶךְ אִישׁ עַמְרָם: זֶה עַמְרָם. וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי זוֹ הִיא יוֹכֶבֶד. וּבַת קוֹל יָרְדָה וְאָמְרָה לוֹ לְעַמְרָם, שֶׁיִּזְדַּוֵּג בָּהּ, כִּי הַזְּמַן קָרוֹב לִגְאֻלַּת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי הַבֵּן שֶׁיּוֹלִיד מֵהֶם. וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָזְרוֹ, שֶׁלְּמַדְנוּ, הַשְּׁכִינָה שָׁרְתָה עַל מִטָּתָם, וְהַכַּוָּנָה שֶׁלָּהֶם בְּדִבְקוּתָם יַחַד הָיְתָה בַּשְּׁכִינָה, וְעַל כֵּן לֹא הִסְרָה הַשְּׁכִינָה מֵאוֹתוֹ הַבֵּן שֶׁהוֹלִידוּ לְכַוָּנַת מַה שֶּׁכָּתוּב, וְהִתְקַדַּשְׁתֶּם וְהְיִיתֶם קְדֹשִׁים, שֶׁהָאָדָם הַמְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ מִלְּמַטָּה, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַדְּשׁוֹ מִלְּמַעְלָה. כְּמוֹ שֶׁכַּוָּנָתָם הָיְתָה בְּדִבְקוּת הַשְּׁכִינָה, כֵּן הִתְדַּבְּקָה הַשְּׁכִינָה בְּאוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה מַמָּשׁ שֶׁעָשׂוּ. אָמַר רַבִּי יִצְחָק: אַשְׁרֵיהֶם הַצַּדִּיקִים, שֶׁלְּרוֹנָם הוּא בְּדִבְקוּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא תָּמִיד, וּכְמוֹ שֶׁהֵם דְּבֵקִים בּוֹ תָּמִיד, כֵּן הוּא בָּהֶם, וְאֵינוֹ עוֹזֵב אוֹתָם לְעוֹלָם. אוֹי לָרְשָׁעִים, שֶׁלְּרוֹנָם וּדְבֵקוּתָם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ, מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא דַּי לָהֶם שֶׁמִּתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ, אֶלָּא עוֹד מִתְדַּבְּקִים בְּצַד הַחֵטְא, בּוֹא וּרְאֵה, עַמְרָם שֶׁנִּתְדַּבֵּק בַּקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, יָצָא מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא סָר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם, וְהַשְּׁכִינָה נִתְדַּבְּקָה בּוֹ תָּמִיד, שֶׁהֵרֵי חֶלְקוֹ. מלקט

דֶּרֶךְ אֶרֶץ קַדְּמָה לַתּוֹרָה {28}– מִדּוֹת וְהַנְהָגוֹת טוֹבוֹת מֵחָזָ"ל הַקְּדוֹשִׁים – דִּמְעוֹתֶיהָ שֶׁל יַלְדָּה א'

☜מַעֲשֶׂה זֶה אֵרַע לִפְנֵי כ–350 שָׁנָה בְּאֵירוֹפָּה. בְּאוֹתָם יָמִים אֵרְעוּ אֵרוּעִים קָשִׁים הַיְדוּעִים עַד הַיּוֹם בְּשֵׁם "גְּזֵרוֹת ת"ח וְת"ט". בְּמֶשֶׁךְ שָׁנִים שֶׁל פְּרָעוֹת שֶׁעָשׂוּ בְּנֵי עֵשָׂו בִּיהוּדִים, נֶחֱרְבוּ לְמַעְלָה מִ–750 קְהִלּוֹת וְנֶהֱרְגוּ כַּחֲצִי מִלְּיוֹן יְהוּדִים, וּכְמִלְּיוֹן יְהוּדִים נֶאֱלְצוּ לִבְרֹחַ מִמְּקוֹם מְגוּרֵיהֶם לַאֲרָצוֹת אֲחֵרוֹת. אֶחָד מֵאוֹתָם יְהוּדִים הָיָה רַבֵּנוּ הט"ז שֶׁנֶּאֱלַץ לִבְרֹחַ יַחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ. בְּיוֹם מִן הַיָּמִים הִגִּיעַ הַט"ז לְמָקוֹם נִדָּח וְלֹא מֻכָּר. שָׁם אַף לֹא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי הַקְּהִלָּה הַמְּקוֹמִית הִכִּירוּ וְלֹא יָדַע שֶׁמְּדֻבָּר בְּגְדוֹל הַדּוֹר. נִכְנַס הוּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְרָאָה אֶת סִפְרוֹ "טוּרֵי הַזָּהָב" בְּמַדָּף, וְאַף לֹא אֶחָד מִן הַמִּתְפַּלְּלִים וְהַלּוֹמְדִים יָדַע שֶׁזֶּה סִפְרוֹ. הוּא שָׂמַח מְאוֹד וְהוֹדָה לְקב"ה עַל הַהִזְדַּמְּנוּת שֶׁיָּצַר עֲבוּרוֹ בָּעֲיָרָה הַחֲדָשָׁה, כִּי שָׁנִים רַבּוֹת הָיָה מֵצֵר עַל הַכָּבוֹד הָרַב וְהַפִּרְסוּם הַגָּדוֹל שֶׁהָיוּ מְנַת חֶלְקוֹ, בְּשֶׁל הֱיוֹתוֹ מֻכָּר כְּגָדוֹל בַּתּוֹרָה. תָּמִיד שָׁאַל אֶת עַצְמוֹ, מָתַי יוּכַל לְקַיֵּם אֶת הַפָּסוּק: "וְהַצְּנֵעַ לֶכֶת עִם אֱלֹקֶיךָ" (מִיכָה ו, ח). וְהִנֵּה נְפָלָה בְּחֶלְקוֹ הִזְדַּמְּנוּת, אָמְנָם מֵאֹנֶס, אַךְ הִזְדַּמְּנוּת פֹּה לִחְיוֹת כְּאֶחָד הָאָדָם, פָּשׁוּט וְרָחוֹק מִגְּנוּנֵי כָּבוֹד וּמַעֲמָד רַבָּנִי. וְכָךְ הָיָה יוֹשֵׁב בִּפְנָה רְחוֹקָה בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ וּלוֹמֵד תּוֹרָה בְּצְנִיעוּת וּלְשֵׁם שָׁמַיִם. בְּחֲלוֹף שְׁבוּעִים לְהַגְעָתָם לָעֲיָרָה, פָּנְתָה אֵלָיו הָרַבָּנִית, וְסִפְּרָה לוֹ כִּי אָזַל מְזוֹנָם, וְכִי חַיָּב לִמְצֹא פַּרְנָסָה, שֶׁלֹּא יִרְעֲבוּ לְלֶחֶם. וְהֱיוֹת שֶׁשַּׁמָּשׁ בֵּית הַכְּנֶסֶת, תָּלָה כַּמָּה יָמִים קֹדֶם לָכֵן מוֹדָעָה וּבָהּ כָּתַב כִּי דָּרוּשׁ מְנַקֵּה לְבֵית הַכְּנֶסֶת. הָלַךְ הט"ז וּפָנָה אֶל הַשַּׁמָּשׁ, וְהִצִּיעַ עַצְמוֹ לַעֲבוֹדָה כִּמְנַקֵּה. עַל אַף שֶׁלֹּא הָיָה מַרְגֵּל הט"ז בַּעֲבוֹדָה כָּזוֹ, נִכְנַס חִישׁ לְמַנְפַּיִם וְהֵחֵל לְנַקּוֹת אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת. תּוֹךְ כְּדֵי נִקּוּי בֵּית הַכְּנֶסֶת, רָאָה אֶת אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ שֶׁהוּא מְכֻסֶּה שִׂכְבָה עָבָה שֶׁל אָבָק וְלִכְלוּךְ. מִיָּד עָצַר, נִשְׁכַּב עַל הָאָרֶץ וְהֵחֵל לְשַׁפְּשֵׁף וּלְמָרֵק אֶת אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ, שֶׁזְּמַן רַב לֹא זָכָה לְנִקָּיוֹן כָּזֶה, מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה. תּוֹךְ כְּדֵי צִחְצוּחַ הָאָרוֹן, נִכְנַס הַשַּׁמָּשׁ, רָאָה אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת מְלֻכְלָךְ וְאָלוּ אֶת אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ מְבַרִיק וּבוֹהֵק. גָּעַר בט"ז עַל שֶׁלֹּא עָשָׂה עֲבוֹדָתוֹ נֶאֱמָנָה, וּבוֹ בַּמָּקוֹם פִּטֵּר אוֹתוֹ, לְאַחַר שֶׁשִּׁלֵּם לוֹ מס' פְּרוּטוֹת עַל עֲבוֹדָתוֹ. "אֵין לִי צֹרֶךְ בְּךָ יוֹתֵר כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת סְפוֹנְגְּ'ה" אָמַר הַשַּׁמָּשׁ לָרַב, וְשָׁלַח אוֹתוֹ לְדַרְכּוֹ. הָלַךְ הט"ז לְבֵיתוֹ שָׂמַח מְאוֹד בְּחֶלְקוֹ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְעַט כֶּסֶף לִקְנוֹת מְזוֹן לוֹ וְלָרַבָּנִית. וְעוֹד יוֹתֵר שָׂמַח שֶׁהִצְלִיחַ לְהִתְפַּרְנֵס, אָמְנָם רַק מְעַט, אַךְ מִבְּלִי לְחַשֵּׁף אֶת זֶהוּתוֹ. חָלְפוּ עוֹד מִסְפַּר יָמִים, וְשׁוּב פָּנְתָה אֵלָיו הָרַבָּנִית בִּבְכִי, כִּי אֵזַל הַלֶּחֶם בַּבַּיִת. הָלַךְ לְבֵית כְּנֶסֶת אַחֵר וְגַם שָׁם הִצִּיעַ עַצְמוֹ כִּמְנַקֵּה. אַךְ גַּם שָׁם לֹא "הִצְלִיחַ בְּתַפְקִידוֹ", כִּי לֹא הָיָה מֻרְגָּל בַּעֲבוֹדַת הַנְּקָיוֹן כִּי "כָּל כֹּלוֹ רַק תּוֹרָה" וּמִיָּד פֻּטַּר. קִבֵּל מִסְפַּר פְּרוּטוֹת, וּמֵהֵן הִתְקַיְּמוּ תְּקוּפָה בְּדֹחַק רַב תּוֹךְ שֶׁהוּא מַמְשִׁיךְ לִלְמֹד תּוֹרָה. יוֹם אֶחָד, בְּעוֹדוֹ הוֹלֵךְ בָּרְחוֹב, שָׁקוּעַ כָּל כֹּלוֹ בְּהֲרְהוּרֵי תּוֹרָה, פָּגַשׁ אוֹתוֹ לְפֶתַע אֶחָד מִתַּלְמִידָיו, שֶׁהִתְגַּלְּגֵל גַּם הוּא לַמָּקוֹם. הַזְּדָעֲזֵעַ הַתַּלְמִיד מִמַּרְאֵה רַבּוֹ הַנַּעֲרָץ הִלְבּוּשׁ בְּגָדִים כְּאַחַד הָעָם. פָּנָה אֵלָיו וְקָרָא לוֹ בְּקוֹל "רַבִּי וּמוֹרִי!" הִשְׁתִּיק אוֹתוֹ הט"ז מִיָּד, וּבִקְּשׁוּ שֶׁלֹּא יַחֲשֹׂף בָּרַבִּים זֶהוּתוֹ. "הַרְשֵׁה לִי לְפָחוֹת לְסַפֵּר כִּי אַתָּה רַק תַּלְמִיד חָכָם, ע"מ שֶׁיִּתְּנוּ לְךָ בַּקְּהִלָּה תַּפְקִיד כְּמַגִּיד שִׁעוּרִים אוֹ מַשֶּׁהוּ, ע"מ שֶׁתּוּכַל לְהִתְפַּרְנֵס כָּרָאוּי". "אַתָּה תַּלְמִידִי וְעָלֶיךָ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלִי – אוֹסֵר אֲנִי עָלֶיךָ לְסַפֵּר מִי אֲנִי" – הֵשִׁיב לוֹ הַטַּ"ז בְּתַקִּיפוּת, תּוֹךְ שֶׁהִסְתַּכֵּל לְתוֹךְ עֵינָיו. "יֵשׁ לִי תָּכְנִית חַיִּים לַעֲבֹד אֶת הַקב"ה בִּצְנִיעוּת עַד יוֹמִי הָאַחֲרוֹן בַּמָּקוֹם הַזֶּה, וְאַל תְּקַלְקֵל לִי אֶת הַתָּכְנִית", הוֹסִיף. "אֹמַר רַק שֶׁאַתָּה קְרוּב שֶׁל הט"ז", נִסָּה הַתַּלְמִיד. "בִּשּׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן"– צִוָּה הָרַב. פָּנָה הַתַּלְמִיד לְדַרְכּוֹ שָׁבוּר וְרָצוּץ, כִּי מֵחַד – רָאָה אֶת רַבּוֹ מְשֻׁפָּל וְחַי בְּדֹחַק, אַךְ מֵאִידָךְ – לֹא הָיָה יָכוֹל לְהָפֵר אֶת מִצְוַת רַבּוֹ, שֶׁלֹּא לְסַפֵּר לְאִישׁ דָּבָר עַל זֶהוּתוֹ. עָבְרוּ לָהֶם הַיָּמִים, וְשׁוּב דִּמְעוֹת הָרַבָּנִית זָלְגוּ עַל כִּי אֵין אֹכֶל בַּבַּיִת. הט"ז יָצָא לָרְחוֹב לְחַפֵּשׂ עֲבוֹדָה, וְהִנֵּה נִתְקַל בַּמּוֹדָעָה כִּי מְחַפְּשִׂים "מְנַקֵּר" (שֶׁתַּפְקִידוֹ לְהוֹצִיא אַחֲרֵי הַשְׁחִיטָה אֶת הַחֵלֶב וְגִיד הַנָּשֶׁה מֵהַבְּהֵמָה). מִיָּד, נִגַּשׁ לְאַזּוֹר הָאִטְלִיזִים בַּשְּׁכוּנָה הַיְּהוּדִית, פָּנָה לְרֹאשׁ הַקַּצָּבִים וְהִצִּיעַ עַצְמוֹ לַעֲבוֹדָה. הִסְכִּים לְקַבְּלוֹ, וְהֵחֵל מִיָּד לַעֲבֹד. עֲבוֹדָתוֹ נִמְשְׁכָה כָּל יוֹם שָׁלוֹשׁ שָׁעוֹת בִּלְבַד. שָׂמַח הט"ז כִּי מָצָא עֲבוֹדָה זוֹ שֶׁתְּאַפְשֵׁר לוֹ לְהַמְשִׁיךְ וְלִלְמֹד תּוֹרָה בְּמַקְבִּיל, בְּשִׁאַר שְׁעוֹת הַיּוֹם. וְעוֹד שָׂמַח, עַל כָּךְ שֶׁלֹּא נֶאֱלַץ לְחַשֵּׂף בָּרַבִּים אֶת זֶהוּתוֹ. פְּעָמִים רַבּוֹת, בָּהֶם הַשּׁוֹחֲטִים הָיוּ מִתְלַבְּטִים לְגַבֵּי הַבְּהֵמָה הַשְּׁחוּטָה הַאִם הִיא כְּשֵׁרָה אוֹ טְרֵפָה (אִם הָרָאָה מְנֻקֶּבֶת אוֹ לֹא) הָיוּ פּוֹנִים הֵם לְרַב הַקְּהִלָּה, אַךְ הַלָּה, הָיָה נוֹטֶה לִפְסֹל כִּמְעַט כָּל בְּהֵמָה הַמּוּבֵאת בְּפָנָיו. רַב הַקְּהִלָּה הִתְגַּלְּגֵל גַּם הוּא לָאַזּוֹר, כִּי בָּרַח מִמְּקוֹמוֹ. הָיָה תַּלְמִיד חָכָם, אַךְ לֹא בָּקִיא לַחֲלוּטִין בְּדִינֵי...המשך בשבוע הבא אי"ה

מלקט מנחת יצחק

פִּלְאֵי הַבּוֹרֵא רַחֲמָנָא לִבָּא בָּעֵי – לֵב הָאָדָם {59}– לַהֲפֹךְ מַיִם הַזְּדוֹנִים לְמֵי הַדַּעַת

☜ אין אדם עומד על ד"ת אא"כ נכשל (גיטין מג.) והמכשלה דד"ת מביאה לידי קרי ר"ל כמ"ש במק"א ע"פ כי מן המים משיתהו כמש"ל אות ע"ו מענין דור המבול וכמ"ש (ברכות יד.) ושבע ילין בל יפקד רע המשביע עצמו מד"ת כו' ומינה להיפך. ואח"כ עי"ז חפץ ה' בידו יצלח כמש"ל ועומד על ד"ת כמ"ש במק"א מענין יוסף שידא וכמ"ש דעונות נעשו זכיות וממים הזדונים נהפך למי הדעת והנפש העשוקה נכנסה לקדושה ונעשה ממנו ד"ת כידוע שנפשות מישראל הם עצמן ד"ת והתחדשות ד"ת הוא הולדת נפשות קדושות וע"כ א' בשבת (קכז:) שנה לתלמידיו הוא מה שנתחדש לו דייקא אחר שטבל מקודם שהוא התשובה והתיקון ונראה שזה עצמו הי' מ"ש אח"כ מענין לדון לכף זכות אפי' באופן זה שהמעשה לכאורה מורה בבירור לחוב ולא ידע זה מקודם כמש"ש בתלמיד שאינו בדוק ודברה תורה לשון נקיה היינו שהי' חשוד אצלו על זנות ומדאמר שאינו בדוק משמע דבאמת כשר הי' רק שהוא לא דנו לכף זכות והיה המשפט עבור זה ראיית הקרי ומ"מ אירעו מפני טורח הדרך שהי' דבר מצוה והרי שומר מצוה לא ידע דבר רע וזה נקרא רע כידוע. רק שכל דבר נידון ע"ש סופו ואז נקרא טוב מאד ומאחר שהי' כדי שיעמוד עי"ז על ד"ת זכה לזה רק ע"י טורח אותו דרך לפדיון שבויים דאותה ריבה התנהגה בדרכי גוים כמ"ש באדר"נ ספ"ח והוא מדת חסידות לבקש זכות גם לרשעים כמ"ש בפ' חלק (סנהדרין קי.) שבקי' רע"ק לחסידותי' מאי חסידותי' כו' ע"ש ולכך נקרא באותו מעשה חסיד א' [ויעמש"ל אות ק"ב] שזה לפנים משוה"ד ואין רואה לעינים כי גם בכל רע גנוז טוב. ולכך זכה אז לעמוד על דבר זה של תורה לדון לכף זכות שהוא ג"כ גניזת הטוב במעשה הרע לעין והזמין לו הש"י אותו מכשול [שהוא לידת נפש בלא רצונו ודעתו וכן עומד על ד"ת ר"ל כמי שעומד מזומן על אותו דבר בלי דעתו והשתדלותו. וע"י שחידש אח"כ הד"ת הוציא הנפש כמש"ל] לעמוד מתוכו על דברי תורה: לקוטי הלכות קו

מלקט מנחת יצחק

תּוּפִּינִים לְשַׁבָּת קוֹדֶשׁ – סוֹד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל

☜וילך איש מבית לוי וילך איש מבית לחם יהודה רות א' מבואר סוד איש מובחר הברורין שנתבררו מבי"ע ור"ת איש אל שדי אל הוי"ה אל אדני מבי"ת לו"י מספר השמות הנ"ל וזהו שצוה מרן לכוין בכל תלתא דקמי שבתא ותלתא דלאחר יראה רעה אי אפשר אך שזה קרוב לעבודה זרה כי הירא מאחורי שבתא אלו שמות הנ"ל כידוע: עיין זוהרקיע ויקהל ובסבא בסוד יהודה בסוד מלכות דעשיה שכינה בגלות –בחינת דלת דלה ועניה לפני קונו ומקבלת כנסת ישראל הכל באהבה כל היסורין והצער וחלישות דעת ומשברת לבה לפני קונה באמונה שלימה שאין שום מציאות בלתי השם יתברך כי הא אחרונה זמנין ה' וזמנין ד' עניה ודלה קטנות וצער ויסורין וצריכין לעבוד הש"י בבחינה שאתה עומד שם להתפלל כל מלה ומלה לעשות מצות ולחשוב מחשבות הש"י מחשבות קדושות ובזה מעלין ד זאת שנפלה בעמקי הקליפות כי בכל הסתרות ויסורין ומחשבות לא טובות גם שם מציאות הש"י אבל מלובש בכמה הסתרות וכשתדע בידיעה ששם גם כן הש"י עמך ותפול עליך פחד ומורא ותקשר עצמך בקדושה ותכבה נורא דגיהנם אזי תעלה במעלות אין שיעור ותלך מאחור של הדלת דקדושה שנפלה בעמקי הקליפות אל דלת דקדושה עני ואביון ושש ושמח לעשות רצון בוראו מרוב כל בשמחה ובאהבה ותסיר ממך יראה רעה ומרה שחורה של האחורים של הדלת הנפולה בעמקי הקליפות ותשיג לב נשבר של דלה ועינה דקדושה וכל זה צריכים לעשות בכל עת כי לסלק לגמרי יראה אי אפשר אף שזה קרוב לעבודה זרה כי הירא מאחורי דלת המחיה את הקליפות יראה רעה ומרה שחורה הוא כעובד ע"ז. אבל א"א לסלק לגמרי כי היא בלועה ומעורבת בקליפות עד לעתיד שיתבלע ויתבטל הרע שאז יסולק זה החיות מתוכם וישארו כולם מתים. אבל השתא אנו מעלין לפי שעה מאחור הדלת לדלת לב נשבר ונכנע מלא חיות ואור ומדלת עניה לה עשירה והרחבת הדעת דביקות אמיתי בקונו ובאהבת ישראל ובשמחת מצוה ובשעת התפלת והתורה לפי שעה אנו מעלין מאחור הד לד ומד לה ומה לי ומו לה ומד ליו"ד ואז זמן ביטול הקליפות ומתים לפי שעה בשעת עוצם התדבקותו באלהי ישראל וסדר הדברים על ידי קטורת אנו מעלין י"א דלתין אל י"א אני שכינת עוזינו ונעשה י"א פעם אדנ"י קטו"רת ואנחנו מסלקין נקודות אחור הדלת המחיה אותם וכיון שהקדושה של אותו שעה נסתלק מהם מתים הם באותו השעה ואין להם כח לבלבל היחוד שעולה הד ומתחברת עם הו"הי עד שנעשה יהודה להודות ולהלל וזה הוא וילך איש נקודת הקדושה מבית לחם יהודה לגור בשד"י שד"י צי"ר ודל"ת ויו"ד מואב שבשמים הוא ואשתו ושני בניו והבן היטב ודי בזה : הלמוד מקאמארנא זצ"ל היכל הברכה,שמות

מלקט מנחת יצחק

רֶגַע... שִׁיר לְסְעוּדָה זוֹ כְּבָר שָׁרְתָם ?

☜הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל ומלאו פני תבל תנובה. כל הפסוק פירש"י עיקר והוסיף הגאון זצלה"ה דלמה כתיב יצי"ץ ופרח נר' עפ' ע"ד במדרש ויקוצו מפני בני ישראל מה הקוץ הזה קולט כל מה שעבר עליו כן היו ישראל קולטין במצרים ותמוה ונראה לבאר מקודם המשך הפסוקים ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף ויאמר אל עמו הבה נתחכמה לו וכו' וישימו עליו שרי מסים למען ענותו וכו'. ויש להבין מאי התחכמות הוא זה לענותן שלא יפרו וירבו זרע ולא היה לו מניעה אחרת למעט זרע ישראל. ונראה דענין הוא דישראל במצרים גיירו גרי' וכן עלו עמהם ערב רב אין מספר. וזה היה דאגת מלך מצרים דחשש שמא יתגיירו כל מצרים וזהו כוונת פרעה באמרו פן ירבה ר"ל הגרים ירבו ויתגיירו יותר ושמא יתגיירו כולם. ולכך הי' ההתחכמות לענות אותן בעבודה קשה שלא יתנו המצרים לב לגייר את עצמם. וזהו אשר לא ידע את יוסף לפי דיוסף הכריח אותן שימולו כולם וביקש לגיירן. וזהו מאמר המדרש כקוץ הזה שקולט כל מה שקרב אצלו כך קלטו ישראל כל מי שקרב אצלם. ואולם הערב רב אשר גיירו בני ישראל לא היו בשלימות כ"כ באמונה כישראל והן מכונים בשם יעקב כי מלת יעקב הוא כמלת גוף אצל נשמה שהוא כוסף אחר תאות הגשמיות וזהו ענין שאמר הבאים ישרש יעקב יציץ הכוונה הגרים שהם באין מן יעקב הן כמו ציץ נובל. ואולם ופרח ישראל כי הפרח הוא מתוך הפרי וזה המעולה בצומח. כך ישראל הם המעולה במדבר ואמר ומלאו פני תבל תנובה וק"ל. או יאמר דאמר הנביא רבבה כצמח השדה נתתיך וענינו הוא דישראל היו דומין בארץ מצרים כצמח השדה דכמו שיש בצמח השדה מין מעולה שמרפא את החולה וכן יש מין שמזקת את הבריא. ויש מין שאין מועיל ואין מזיק כך היו בני ישראל במצרים שלא היה מדרגתם שוה ומבאר דעמא דבר הם בכינוי יעקב והצדיקים בכינוי ישראל וז"ש הבאים ישרש יעקב יציץ כציץ בעלמא ואולם ופרח ישראל הן הצדיקים דבשם ישראל יכונה ומהם מלאו פני תבל תנובה וק"ל: כמכת מכהו הכהו אם כהרג הרוגיו הורג. נראה לפרש ע"פ מאמר הגמרא בסנהדרין אמר ר' יוסי פעם אחת באתי לאלכסנדריא של מצרים אמר לי זקן א' בא ואראך מה עשו אבותי לאבותיך מהם טבעו בים מהם הרגו מהם פצעו ומסיים הגמרא ועל דבר זה נענש משה ופירש"י שאמר למה הרעות לעם הזה למה זה שלחתני ותמוה מאי בא להשמיענו שהכבידו עולם על ישראל האכתוב בתורה איך שעבדו המצרים בישראל? ועוד יש לתמוה שאומר הש"ם וע"ז נענש משה וכי הוא היה גרם שיעבוד ישראל? ונר' דאיתא במדרש רבבה כצמח השדה שלא עלו מן ישראל אלא שנים מריבוא דבנ' ימי אפילה מתו כל הרשעים ואי' וחמושים עלו בני ישראל הם השרים אשר משלו על ישראל עלו ממצרים והם לא עבדו כלל במצרים וזהו שאמר הזקן בא ואראך מה עשו אבותי בלשון תימה כלום עשו אבותי לאבותיך הם המה שעלו מן הגולה דהלא הם לא נשתעבדו כלל ואמר בא ואראך ר"ל מקום אשר היו קבורין שם פושעי ישראל ומהם הרגו מהם פצעו ר"ל מן הרשעים ולא מן החסידים אשר עלו ממצרים. וזהו שמסיים הגמ' ועל דבר זה נענש משה לפי שאמר למה הרעות לעם הזה והצל לא הצלת את עמך דהא באמת לא היה קושי השעבוד עליהם וזהו שאמר הנביא הכמכת מכהו הכהו וכי סבלו הצדיקים כל השיעבוד כמו הרשעים הא הרשעים נהרגו ולא הם ואם כהרג הרוגיו הורג וק"ל: באופן אחר נראה לבאר הענין דהנה אם מדה"ד נפרע מישראל אינו נפרע כמו משארי או"ה לפי דאם נפרע מאו"ה אין נפרע עד שתמלא סאתם ואולם בישראל נפרע קודם זמנם כדי שישחירו עוללות. וכן אי' וישקוד ה' על הרעה שקד הקב"ה על ישראל. ב' שנים קודם זמנם כדי שיהא להם תקומה. וזהו שאמר הכמכת מכהו הכהו הכוונה לשון תימה אם ישראל נדונין כאו"ה ואם כהרג הרוגיו הורג. ואולם מישראל. האל יתברך הותיר לנו שריד ופליט. ומבאר והולך בסאסאה בשלחה תריבנה ר"ל האו"ה משלח' אם תמלא סאתם. ואולם בישראל הגה ברוחו הקשה ביום קדים ר"ל קודם שתמלא סאתם נפרע מהם. וענין רוח הקשה הוא ע"פ מה דידוע שהשכינה משתתפת עם ישראל בצער' ואומרת קלני מראשי קלני מזרועי כביכול מה שאין הפה יכולה לדבר. וזהו ענין קשת רוח באם שהמדה"ד נפרע מישראל. וזהו שאמר לכן בזאת יכופר עון יעקב בזה הענין הנ"ל: וזה כל פרי הסר חטאתו בשומו כל אבני מזבח כאבני גיר מנופצות לא יקומו אשרים וחמני'. ידוע דבמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד. והענין הוא לפי דהבעל תשובה נכסף לעבירות ופורש ממנו ידעו ויכירו כולם כי הבל הוא במה שעבד ע"ז והתעורר רוחו לפרוש ממנה ומבטל כל המזבחות אשר עשה לבעל ובני עול' למידין ממנו כי שקר הוא ומקדש שם שמים ברבים לכך שכרו מרובה. וז"ש הנביא וזה כל פרי הסר חטאתו הכוונה באם שב לאל יתב' וטעם הוא על שכרו גדול בשומו כל אבני המזבח כאבני גיר מנופצות שמבטל כל המזבחות ואמר שלא יקומו אשרים וחמנים לפי שלומדין ממנו בני אדם וק"ל: כי עיר בצורה בדד נוה משולח ונעזב שם ירעה עגל ושם ירבץ וכלה סעיפיה נראה לפרש דהענין הוא דכאשר חרבה ירושלים נדדה כל עוף השמים וכל בהמת הארץ כמו שאמר מעוף השמים ועד בהמה נדדו הלכו. ואולם זהו היה טובה דכאשר עלו מן הגולה בימי עזרא לא היתה הארץ נשחתת וחרבת כי שבתה הארץ מכל חי. ואולם אם הר שעיר יחרב ב"ב יהיה חרב' מבני אדם. ובעלי חיים ישחיתו את כל צמח האדמה. וזש"הכ עיר בצורה הכוונה ירושלים שהיתה בצורה מן האויבים יהיה בדד מכל חי. ואולם נוה זהו הר שעיר משולח ונעזב כמדבר שם ירעה עגל ושם ירבץ וכלה סעיפיה שיהיו בעלי חיים משחיתין אותו וא"ש וק"ל: ביבש קצירה תשברנה נשים באות מאירות אותה כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנהו עושהו ויוצרו לא יחוננו. נראה לפרש הנבואה הזאת דמבאר מפלת עשו שלא יהיה לו שום מליץ בעדו. דהנה יש לעשו זכות כיבוד אביו כמש"ה כי ציד בפיו. ואולם עבודתו לא היה שלימה כי הכתוב מעיד עליו שנשא נשים והן הנה היה שלא ברצון אביו כמש"ה ותהיין מורת רוח ליצחק וזהו מורה שלא כיבד כראוי. וענין הזכות הוא דהזכות כיבוד אב תולה לו ומגין מן היסורין כדי שישוב בתשובה ומדה"ד אין נפרע ממנו ואולם אם בוודאי לא ישוב אין לו זכות אבות כלל. וזהו מה שאמר יצחק רבש"ע יוחן עשו והשיב הקב"ה בל למד צדק ר"ל שלא ילמד צדק ואין זכות תולה לו. וז"ש ביבש קצירה תשברנה הכוונה כאשר יגיע זמנו ויבש מקורו לא יעמוד במשבר ולא יעמוד לו זכות כלל. ואמר מניעה אחת יהיה נשים באות מאירות. ר"ל מארה יהיה לו מן הנשים אשר נשא שלא ברצון אביו. ועוד כי לא עם בינות הוא שישוב ממידות הפחותיים ואמר על כן לא ירחמנהו עושהו וכו' וק"ל: אהבת יהונתן הפטרת שמות

מְלֻקָּט מִנְחַת יִצְחָק

לִקְחֵי הַפָּרָשָׁה לְשַׁבָּת {77} – לִזְכּוֹת לְהַשִּׂיג מִתַּעֲנוּגֵי הַמֶּלֶךְ

☜ויהי כי יראו המילדות את האלהים ויעש להם בתים ודרשו רז"ל חד אמר בתי כהונה ולויה וחד אמר בתי מלכות. להבין מהו לשון בתים על כהונה ולויה נקדים פסוק (תהלים קל"ה, י"ט–כ') בית ישראל ברכו את ה' בית אהרן ברכו את ה' בית הלוי וגו' למה לא נאמר אצל יראי ה' גם כן תיבת בית ולומר בית יראי ה' וגו': אך דנודע שהיראה היא השער כמאמר רז"ל תרעא לדרתא ואם כן מאחר שהיראה הוא השער בודאי לפנים ממנה הוא היכל המלך ואי אפשר לבוא להיכל המלך כי אם על ידי שיבוא מקודם בזה השער כמו שכתוב זה השער לה' ואחר כך יבוא לבחינת החכמה כמו שאמרו כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו וכו' ונודע שאינו דומה מי שרואה את המלך חוץ לביתו והיכלו או שרואה בביתו בודאי הוא התקרבות יתירה מי שרואהו בהיכלו ויכול לפעול חפצו ובקשתו יותר ויותר כך הוא גם כן בעבודת ה' כי יש כמה שעובדים ולומדים תורתו יתברך אך מרחוק ה' נראה להם מחמת שלא באו עדיין להיכלו יתברך והסיבה לזה מחמת שלא הלכו דרך השער אשר צדיקים יבואו בו שהיא היראה כנזכר על כן לא באו למדריגה שיזכו להשיג מחכמה שהוא ע"ץ החיים. כמאמרינו על מה שאמרו רז"ל כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת להבין לשון מתקיימת ולא אמר קיימת דנודע כי התורה שאנו רואין אצל רוב בני אדם נקרא נובלות החכמות כמו שכתוב במדרש שנפלה מחכמה עליונה הנקרא ע"ץ חיים והמובן הוא כי החכמה האמיתית העליונה אי אפשר להשיג כי אם שיבוא תחלה להשער שהיא היראה ומי שזוכה להשיג בחינת החכמה הנקרא ע"ץ החיים נאמר בו (בראשית ג', כ"ב) ואכל וחי לעולם: אך שבני עלייה הזוכים לזה המה מועטים ויש אנשים שהן בבחינת השבירה שלא זכו ליכנס בשער המלך מלכות שמים שהיא היראה ועל ידי כן לא השיגו מעלות החכמה הרמה והוא יתברך שמו חפץ שישיגום אותו גם כן שם כפי בחינת שכלם ומדריגתם באשר הוא שם על כן צמצם הוא יתברך והפיל למדריגתם נובלות החכמה עליונה שהוא ע"ץ החיים הנזכר למען ידעו דעת ה' מה שידעו כפי שכלם המועט כי לולא זאת לא היה להם דעת כלל ואפשר שעל ידי בחינת הנובלות על ידי זה יוכלו לבוא לבחינת ע"ץ חיים על ידי שיטעמו טעם מן הנובלות והנה בחינת הנובלות נקרא מת כנודע מאן דנחית מדריגה קרי ביה וימת ומי שעל ידי זה עולה למדריגת היראה שהוא השער ואחר כך עולה לפנים לבחינת החכמה הנקרא

עין חיים מעלה ומחיה גם כן הנובלות שהיה בשבירה מאחר שלא ירדו כי אם על ידי שהוא היה בשבירה ומאחר שעלה עולים גם כן עמו ומביאן לבחינת קיום וחיים. וזהו כל שחכמתו קודמת ליראת חטאו ואם כן הוא עדיין בשבירה ואם כן התורה שלו נקרא נובלות גם כן בחינת שבירה ואם כן כביכול אין חכמתו מ"ת קיימת אבל מי שיראת חטאו קודמת וכו' ונכנס בשער ה' ובודאי יבא להיכל המלך שהוא עין חיים ומחיה גם כן הנובלות שהיו בשבירה עמו אז חכמתו מ"ת קיימת בחינת החכמה שלו שהיה בחינת מיתה שהיא השבירה עכשיו על ידי שעלה עולה עמו גם כן ונעשה כלולה בעין החיים אשר נפלו ממנה וזה אי אפשר כי אם על ידי שתקדים לו היראה. ומזה הטעם תבין מה שהקשו המפרשים על המשנה שאמרו כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו כו' הא אין בור ירא חטא והאיך אפשר שיהיה לו יראה קודם שיהיה לו חכמה אך לפי דברינו הוא מובן כי זה בודאי שאמרו קודמת לחכמתו הכוונה היא על החכמה העליונה הנקרא עין החיים אבל בודאי בחינת התורה שהיא בחינת נובלות בודאי צריך שתקדים להיראה בכדי שיצא מבחינת בור שעל ידה יוכל לבוא לבחינת יראה והבן: ונודע כי כהנים ולוים נבחרו להיות משרתים בבית ה' והתקרבותם יתירה על הזרים וזכו להיות רואין פני המלך בביתו ובהיכלו וכל זה זכו המילדות עלידי היראה שהיא מביאה לזה המדריגה כמו שכתוב ויהי כי יראו המילדות יראו דייקא ויעש להם בתים בחינת בתים בתי כהונה ולויה להיות מקורבין בבחינת בית ה' והבן: וזהו מה שכתוב בית אהרן ברכו גו' ביתה לוי וגו' וגבי יראי ה' לא הוזכר בית כמוש אמור לעיל שהיראה מביאה לבוא לבחינת מדריגות בית וזהו שכר היראה אם כן הוא מדריגה לפנים מהיראה ואחר זה יבוא לה על כן לא הוזכר בזה בית מאחר שהוא השכר ליראי ה' ומדריגה עליונה ממנה כאמור והבן: והנה כמו כן הוא בכל איש ואיש הישראלי אשר זוכה ליכנס בשער היראה בודאי יכנס גם כן לבחינת הנקרא בית כאמור כמו שכתוב (שמות י"ט, ו') ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגו'

רצה לומר על ידי שתקבלו עליכם מלכות שמים שהוא לשון הנקרא ממלכת כנודע שהיראה נקרא מלכות שמים כי על ידי שמקבל עליו עול מלכותו נופל עליו יראת המלכות והבן על ידי זה תזכו לבוא לבחינת כהנים וזהו ממלכת כהנים כמו שמצינו שאמר הנביא לדוד המלך ע"ה והגיד לך ה' כי בית יעשה לך כי על ידי שקיבל דוד המלך ע"ה עול מלכות שמים שלימה עד שזכה להיות רגל רביעי מרגלי המרכבה זכה לבחינת בית להתקרב למלך לראותו ולהשיגו בהיכלו על כן אמרו גם כן בש"ס אליבא דחד מאן דאמר בתי מלכות גם כן וכמו שמצינו שאמר ר' שמעון במסכת שבת כל ישראל בני מלכים ופסקו הפוסקים שאין הלכה כר' שמעון הכוונה היא שר' שמעון היה עובד ה' במדריגה גבוה מאוד והיא בבחינת בן המלך עייל ונפיק בהיכלא דמלכא בלא בר ונדמה לו כאלו כולם במדריגה זו על כן אמר כל ישראל בני מלכים והפוסקים פסקו שאין הלכה הליכות עולם כר' שמעון והבן. וגם כן יכול לבוא על ידי היראה שהיא השער למדרינת לויה שהיא בחינת משה שהוא הדעת התורה האמיתית כאמור לעיל הנקרא עין חיים כנזכר בזוהר אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא עד ששים רבוא דרי כי בכל אדם יש בחינת משה שהוא הדעת שמשיג עם הבחינה מה שלומד ועל ידי היראה יכול לבוא לבחינת התורה שהיא בחינת משה שעל שמו נקראים הלוים והבן. והנה אינו דומה התענוג שיש לאדם כשאוכל על שולחן המלך ומתענג בתענוגי המלכות למי ששומע סיפורי דברים מסדר הנהגות תענוגי המלך אף שמתענג קצת מצד השמיעה כך מי שלא בא לבחינת בית הנזכר לעיל לא השיג עדיין מתענוגי מלך שהיא התורה שהיא תענוג כל התענוגים דאורייתא וקב"ה חד וזה שלא בא לבית מלך מעולם לא טעם מהתורה התענוג האמיתי אף שמתענג ממה שרואה בתורה שהשיג עכשיו שכך וכך הוא בבית המלך מכל מקום חלוק גדול ביניהם כרחוק מזרח ממערב על כן יראה כל אחד להכין את עצמו לבוא בזה השער אשר לה' ועל ידי כן נזכה להיות מבני היכלא דמלכא אמן נצח סלה ועד מלוא עניים שמות

מלקט
מנחת יצחק

פִּלְפִּלִין מְפַלְפְּלִין {55}–הַאִם רָאוּי לְהָסִיר אֶת 'שְׁעוֹן הַיָּד קֹדֶם הַנָּחַת תְּפִלִּין שֶׁל יָד, מִשּׁוּם חֲצִיצָה, אוֹ לֹא ?

לפני תפילת שחרית, הבחין ראובן כי שמעון חברו כורך את רצועות התפילין על זרועו כאשר שעון היד נשאר על ידו, והרצועות עליו.ראובן פנה לשמעון ושאלו, האם אינך חושב ששעונך הוא חציצה בין הרצועה לבין ידך שמעון השיבו, שאמנם יש דין שהבית של התפילין יהיה על היד עצמה בלא שום חציצה, אבל מנין לך לחדש שהלכה זו נאמרה גם לגבי הרצועות,

אולי ברצועה הדין הוא שהיא תסובב את היד, ואין צורך שיהיו על היד בלא חציצה. גם אם כנים דבריך, טען ראובן, ויש לחלק בין דין חציצה שבתפילין עצמו לרצועות, מ"מ ודאי שהוא יותר דרך כבוד שלא יהיה דבר החוצץ בין היד לרצועות, ופוק חזי מאי עמא דבר, שנהגו העולם להקפיד שאף ברצועות לא יהיה דבר החוצץ בינם ליד. **השאלה היא, הצדק עם מי ?**

מלקט
מנחת יצחק

חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֶךָ {29} – כָּל הַמּוֹסֵר עַצְמוֹ לָמוּת עַל דִּבְרֵי תּוֹרָה, אֵין אוֹמְרִים דְּבַר הֲלָכָה מִשְּׁמוֹ

בְּשֶׁשּׁוֹן וּבְשִׂמְחָה בְּגִיל וּבְיִרְאָה הִתְחַלְנוּ זֶה מִכְּבָר בס"ד מָדוֹר חָדָשׁ אֲשֶׁר יַעֲסֹק אִי"ה בַּסֻּגְיוֹת הַנִּלְמָדוֹת וְהַמְּפֹרָסָמוֹת אֲבָל כָּאן נִשְׁתַּדֵּל לְהָבִיא טַעַם נָכוֹן וַאֲמִתִּי שֶׁמֵּבִיא לְהִתְרַגְּשׁוּת רַבָּה וּלְהִתְפַּעֲמוּת בְּנִימֵי הַנֶּפֶשׁ לַשּׁוֹמְעִים שֶׁמִּתְמַלְּאִים בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה וּלְרַחֵף כְּטֶפַח מֵעַל הַקַּרְקַע מֵרֹב הִתְלַהֲטוּת הַלֵּב לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּמְקַבְּלִים כּוֹחוֹת מְחַדְּשִׁים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ "חַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁר נְעוּרָיְכִי" לְחַדֵּשׁ וּלְהִתְחַדֵּשׁ בְּעִזְרַת עוּר עוֹלָמִים חַי הַחַיִּים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר, וּבְכֵן מָה אָשִׁיב לַה' כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא, אָשִׁירָה לַה' כִּי גָמַל עָלַי וְהִפְלִיא חַסְדּוֹ עִמָּדִי עַל אֲשֶׁר זִכַּנִי לִפְתֹּחַ צֹהַר לְעוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים וְאוֹר חָדָשׁ אוֹר מָתוֹק, גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ. הִנֵּה סוּגְיָא אַקְטוּאָלִית בְּמִיֻּחָד לְיָמֵינוּ וְהִנֵּה כְּתַב רִבֵּינוּ יוֹסֵף חַיִּים זצ"ל בֶּן יְהוֹידָע עַל ב"ק סא. כָּל הַמּוֹסֵר עַצְמוֹ לָמוּת עַל דִּבְרֵי תּוֹרָה, אֵין אוֹמְרִים דְּבַר הֲלָכָה מִשְּׁמוֹ וכו'. (שמואל ב כג, טז). נראה לי בס"ד טעם לזה דידוע מה שאמר התנא גְּדוֹלָה תּוֹרָה שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא (משנה אבות ו, ז) וצריך להבין מה הם החיים של עולם הזה והלא איכא כמה עמי ארצות חיים יותר מבעלי תורה? ועוד מה תתן חיים בעולם הבא והלא שם אין מות וכולה היא חיים ומה נותנת תורה שם חיים יותר?ופרשתי בס"ד הענין כי תלמיד חכם שהוא בעל תורה ודאי אומרים שמועה מפיו בכמה דורות אחריו ואז שפתותיו דובבות בקבר וכנזכר בגמרא (בכורות לא:) על פסוק דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים (שיר השירים ז, י) וכיון דשפתיו דובבות נחשב חי גם

בהיותו בקבר בעולם הזה ועל זה אומר 'נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה' ואומר 'נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַבָּא' היינו כי האדם אחר פטירתו לא יוכל לילך בעולם הבא תכף אלא אפשר שיתעכב כמה שנים הן לחזור בגלגול הן שיהיה נידון בגיהנם אך התורה תגין עליו שלא יצטרך לגלגול או לידון בגיהנם אלא תכף יקח חלקו בעולם הבא ויעמוד שם בחיים נצחיים ונמצא על ידי התורה זוכה בחיים של עולם הבא במוקדם יותר ולא יתעכב זמן הרבה עד שיגיע לשם.ובזה מובן הטעם כאן כיון דְּמוֹסֵר עַצְמוֹ לָמוּת עַל דִּבְרֵי תּוֹרָה נמצא אינו דורש פסוק וָחַי בָּהֶם (ויקרא יח, ה) על חיי עולם הזה דאצלו אין חיי עולם הזה חשובים כלום אלא דריש ליה על חיי עולם הבא דוקא כמו דדרשי (קידושין לט:) 'אורך ימים' דכתיב בכבוד אב ואם ושלוח הקן על עולם שכולו ארוך, ואם כן לפי סברתו דאין חיי עולם הזה חשובים כלום לכן אֵין אוֹמְרִים דְּבַר שְׁמוּעָה מִפִּיו בָּעוֹלָם הַזֶּה כי מה שאומרים שמועה מפיו הוא כדי שיהיה נחשב חי בעולם הזה גם אחר פטירתו וזה דאין חיי עולם הזה חשובים בעיניו כלום לא יזכה לכך.ואמרתי אנא עבדא על פי דרשת רבותינו ז"ל דתלמידי חכמים האומרים שמועה מפיו שפתותיו דובבות בקבר, יש טענה לתלמידי חכמים זה לבקש מהשם יתברך שישאר גופו קיים בקבר אף על פי שאינו ראוי לכך כדי שיתקיים בו מאמר זה שיהיו שפתותיו דובבות בקבר כי מאמר זה נאמר לכבוד התורה וזכות התורה יגן עליו בזה.

מלקט
מנחת יצחק

הִנֵּה תְּהִלּוֹת לָאֵל עֶלְיוֹן זִכָּה אוֹתָנוּ ה' יִתְבָּרֵךְ לְהוֹסִיף מָדוֹר חָדָשׁ שֶׁהִתְחַלְנוּ בס"ד זֶה מִכְּבָר, שֶׁמַּטְּרָתוֹ הַפְּשׁוּטָה לְהַלְהִיב לִבּוֹת יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים לְאֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם גַּם בְּמִצָּבִים הַכִּי קָשִׁים וְנִסְיוֹנוֹת "שֶׁלֹּא נֵדַע" הַכֹּל לֹא מִדִּילִי אֶלָּא מֵהָרַב הַגָּאוֹן הַמְפֹרְסָם בַּגְּבוּלָה וּבְנִסְתָּר בּוּצִינָא קַדִּישָׁא חֲסִידָא וּפְרִישָׁא בְּנָן שֶׁל קְדוֹשִׁים כְּקֹשׁ"ת מוהר"ר יִצְחָק יְהוּדָה יְחִיאֵל סַפְרִין זצ"ל אב"ד דק"ק קָאמַרְנָא בַּעַל "הֵיכַל הַבְּרָכָה וְ"אוֹצַר הַחַיִּים" וְעוֹד.. הָאַדְמוֹ"ר מִקָּאמַרְנָא אִישׁ קָדוֹשׁ וְכָל רָז לֹא אָנִיס לֵהּ, שׁוֹפֵךְ אוֹר חָדָשׁ וּמְצַחְצֵחַ וְחִדּוּשִׁים שֶׁלֹּא שְׁמַעְתָּם אֹזֶן בִּיאוֹרִים נִפְלָאִים מְזֻוִּיּוֹת שׁוֹנוֹת הַמְשַׁלְּהֲבִים אֶת הַלֵּב וּמְגַלִּים רַק טָפֵּח מְאוֹר תּוֹרָתוֹ הַזּוֹרֵחַ תּוֹרַת אֱמֶת, וּבֶאֱמֶת שֶׁיֵּשׁ בִּדְבָרָיו הַרְבֵּה מַשְׂגִּים בְּקַבָּלָה, וּדְבָרָיו דְּבָרִים עֲמֻקִּים, אַךְ הַהֲלָכָה הָעִקָּרִי שֶׁנִּתְמַקֵּד בּוֹ בְּמִדּוֹר זֶה הוּא לְשׁוֹנוֹ הַזָּהָב וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל לְלֹא גְּבוּל, לְשׁוֹנוֹת שֶׁל עִידּוּד וּתְמִיכָה, הֲכָלָה רַךְ וְלִטּוּף נֶפֶשׁוֹת פְּצוּעוֹת הַזִּקּוּקוֹת כָּל כָּךְ לְיַחַס שֶׁל אַבָּא אוֹהֵב וְתוֹמֵךְ, וְנוֹטֵעַ תִּקְוָה, וְהַתְחָלָה חֲדָשָׁה. וְאוֹר חָדָשׁ מַפִּיעַ וּמְחַדֵּשׁ אֶת הַבְּרִיּוֹת בְּחִיּוּת חֲדָשָׁה וְלֵב שָׂמֵחַ, וּבְטוּחֵנִי שֶׁגַּם מִי שֶׁלֹּא מֵבִין בְּסוֹד הָעִנְיָנִים, יִמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ [וכ"ש מִי שֶׁכְּבָר בָּא בְּסוֹדָם שֶׁל דְּבָרִים] וְדֶרֶךְ סְלוּלָה לְהִתְחַדֵּשׁ לְנֵעֵר מַעֲלָיו אֶת כָּל הַצְּרוֹת וּבְּבְרִיָּה חֲדָשָׁה לְהִתְקָרֵב לְאַבָּא שֶׁבַּשָּׁמַיִם שֶׁאוֹהֵב אוֹתָנוּ אַהֲבָה שֶׁכְּמַעְטָ שֶׁבֵּן תְּמוּתָה לֹא יָכוֹל לִתְפֹּס וּלְהָכִיל, הָאַדְמוֹ"ר מִמִּשׁ מְלַוֶּה אוֹתְךָ יָד בְּיָד וּמַרְאֶה לְךָ אֶת הַדֶּרֶךְ לָצֵאת מֵהַצָּרָה שֶׁלְּךָ. וּלְהִתְדַּבֵּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּלְלוּ מָה שֶׁכָּתַב בַּהַקְדָּמָה "קְחוּ סְפָרַי וְהִשְׂתַּעְשְׁעוּ בּוֹ וּבְמוּסָרַי כִּי לְכָךְ נִבְרֵאתִי שֶׁנְּתְפַּשֵּׁט עַל יְדֵי הַקְדָּמָה זֹאת בָּעוֹלָם עַל פִּי דַּרְכֵי מָרָן אוֹר שְׂבָעַת הַיָּמִים אֲמוּן מָפְלָא אֲמוּן מְכֻסֶּה רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ אוֹר הַמְּאִיר אוֹר עֵינֵינוּ יִקְרָאֵל בֶּן אֱלִיעֶזֶר בֶּן שָׁרָה הָרִיבָ"ש טוֹב מֶשֶׁל הַמְּאִיר עֵינֵינוּ בְּאוֹרוֹ נָלֵךְ עַל בִּינֹתֵי יוֹנוֹ וַאֲחֵרֵי תְּקָדוֹשִׁים הַמְּמֻלָּיוּ הַקְּדוֹשִׁים מַסְמְכִים מָרָן הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה הַסְמוּךְ מֵאֲחֵיהָ הַשֵּׁילֹנִי הַנְּבִיאִ וְאִם יַקְשֶׁה לְךָ אֲחִי עַל אֲרִיכוּת דִּבּוּרִים שֶׁהַכְּרַח לִי מִפִּי הַמְּנַגֵּד לְהַזְכִּיר כֹּחַם שֶׁאֲנִי נִסְמָךְ מִשְּׁלֹשָׁה גְּדוֹלֵי עוֹלָם וְאֵין בִּי פֶּחָד מִשּׁוּם פֶּגֶע וְנֶגַע כִּי כֹּחִי רַב וְעָצוּם כְּאַרְיֵה מַקִּיף וְהַכְרֵחַ לִי לַכְתֹּב כֵּן וְתָדוּנוּ לוֹתִי לְכַף זְכוּת וְאֲנִי מַסְמִךְ רִבְיעִי לְמָרָן הָרִיבָ"ש מֹו שְׁלִישִׁי וְלִי בְּזֶה הֶכְרֵחַ הֶכְרֵחַ לֹא יָגֵנָּה": וּמִעַתָּה, יֵשׁ לְהִתְחַזֵּק וּלְהוֹסִיף קְדֻשָּׁה וּבִפְרָט בַּזְּמַן הַזֶּה בִּימִים יְמֵי מִלְחָמָה, שֶׁבָּהֶם כָּלָנוּ זְקוּקִים לְהַגָּנָה פְּנִימִית וְחִיצוֹנִית גַּם יַחַד וַאֲנַחְנוּ נִצָּבִים בְּאֶמְצַע מַסָּעֵינוּ לְקִרַאת חַג הַפּוּרִים וּפֶסַח הַבַּעַל"ט,(וְהַלְכָ קֹלַ חֲשׁוּכָה)וּלְזֶה צָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמָה שֶׁהִסְפַּקְנוּ לִטְעֹן בְּחַג הַחֲנֻכָּה.וְלָכֵן יֵשׁ לְנַצֵּל הַזְּדַמְּנוּת פֹּז זֹאת לְהַתְאַמֵּץ וּלְהִתְקָרֵב אֶל ה' יִתְבָּרֵךְ, בְּסִיּוּם כָּל מַאֲמָר נִשְׁתַּדֵּל לְסַכֵּם אֶת דִּבְרֵי הָרַב כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לָצֵאת עִם "פַּעֲקָאלֶע" וְה' יִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ. זוֹ הַהַקְדָּמָה תִּשָּׁאֵר בְּכָל שְׁבוּעַ, אוֹ אִם אַתָּה כְּבָר מַכִּיר ,פְּשׁוּט דַּלֵּג לְעִיקַּר הַתּוֹכֶן... וְהַפַּעַם... **חַרְבּוֹ שֶׁל גְּלִיָּת** עַל קֹלַת הַמְּזַלְּגוֹ: מֶהֵיכָל הַבְּרָכָה מַמֶּמֶל שֶׁבּוֹ כָּרַכְ בְּחֶלְקוּת קַלְמוּסוֹ מַסְכִּיל בְּטוּבוֹ טַעַם שֵׁם כָּל "קַעֲנְיָנִים" שֶׁמְּנוּ פְּלוּאִיּוֹת הַקְּטַטּוֹת הַסְּכִיתוּ וְשֶׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם: בָּעֲבָדָה עֲבָדָה עֲבָדָתָם כַּלֵּהוֹן חֲסֵרִין וָאוּ וְהָעִנְיָן כִּי סוֹד מִסְפָּר בְּרָא חֲדָא וּמִסְפַּר שְׁמֵיה דְּזָהִיר וְנָהִיר וְנָצִיץ בְּסוֹד הַדַּעַת וּכְשֶׁנִּסְתַּלֵּק הַדַּעַת הַפְּנִימִי נֶאֱחָזִין שָׁם שָׁרֵי שִׁכְחָה מ"ס וּפוּרָה עַיִן בע"ח הֵיטֵב וְאַחַר שֶׁנִּתְגַּלָּה הַדַּעַת הַפְּנִימִי מִסִּפַּר הַקָּדוֹשׁ דְּזָהִיר אֲזַי הַמִּסְפָּר דָּבוּק בְּאוֹר א"ס וְהַמִּסְפָּר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר כִּי נִתְעָלָה בְּאַחְדוּת עִם אֵין סוֹף אִיהוּ וְחַיּוֹהִי חַד בְּהוֹן אִיהוּ וְגַרְמוֹהִי חַד בְּהוֹן וְזֶה יִהְיֶה בִּטּוּל לְקְלִפּוֹת פְּרִעָה שֶׁאֲחִיזָתוֹ בָּעֹרֶף אֲבָל כְּשֶׁנִּתְקַשְּׁרִין כָּל הַמִּדּוֹת בְּאוֹר א"ס חֲרֵי כָּל הָרַע שֶׁעִקַּר אֲחִיזָתוֹ בְּמִדָּה וּמִסְפָּר בְּטִלִּין וּמְבַטְּלִין וְכַנְּמָת הָרָשָׁע הָיָה לְהַגְבִּיר בְּחִינוֹת מִסְפָּר וּמִדָּה שֶׁאֵז יֵשׁ לוֹ יְנִיקָה מֵעֹרֶף וּמֵאֲחוֹרִים מְקוֹם הַשִּׁכְחָה וְלָזֶה הִתְרַחֵם הָרָשָׁע וְיָשִׂימוּ עָלָיו מָלֵא יוֹד שֶׁהוּא יוֹד זְעִירָא בְּמַלְכוּת הַמּוֹרָה עַל הַקַּטְנוּת וְעַל הָעֶלֶם הָאוֹר כַּמְּבֹאָר בְּזוֹהַרְקִינְעָ פ' פְּקוּדֵי שָׁרֵי מִסִּים מ"ס וּפוּרָה בְּבִנְיָן "פֹּתֵם רַעֲמֶסֶס" ר"ת וס"ת מ"ס פ"ר שְׁנֵי שָׁרֵי שִׁכְחָה בְּתִגְבֹּרֶת הַדִּין לְיַנֵּק מִבְּחִינוֹת מִדָּה וּמִסְפָּר בְּהִסְתַּלֵּק מֵהֶם בְּחִינוֹת אוֹר א"ס וְאִשְׁתַּאֲרוּ כּוּלְּהוּ שָׁמָהָן כְּנוּפָא בְּלֹא נִשְׁמָתָא כַּבִּיכוֹל אֲזַי יוֹנְקִין מִבְּחִינוֹת הַמִּדָּה הָרָעִים וְהָרְשָׁעִים וְזֶהוּ מספ"ר בְּסוֹד מִצְרַי"ם בְּשָׁוֶה כִּי אֵינָם יוֹנְקִין אֶלָּא מִבְּחִינוֹת הַמֵּצַר וְהַמִּסְפָּר וְהַגְּבוּל אֲבָל כְּשֶׁנִּקְשָׁרִין הַמִּסְפָּרִים וְהַגְּבוּלִין בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד בְּאוֹר א"ס אֲזַי נִתְבַּטְּלִין כָּל הַקְּלִפּוֹת וְאֶמְצָעֵי תֵּבוֹת פֹּתֵם רַעֲמֶסֶס עַת מ"ס עַת שֶׁשָּׁלְטוּ שָׁרֵי מ"ס שֶׁל הַשִּׁכְחָה וְהָאֲחוֹרִים וְהֵן הֵן שְׁנֵי שָׁרֵי מִסִּים בס"ת מ"ס וְאֶמְצָעֵי יֵשׁ מ"ס וְהֵם שׁוֹלְטִין בְּכֹחַ ע"ת פ"ר גְּבוּרַת מְנֻצְּפָךְ אוֹתִיּוֹת רִאשׁוֹנוֹת וּשְׁנִיּוֹת עַת פ"ר אֲחִיזַת פַּרְעֹה הָרָשָׁע מַסָּם מִתְרוֹסֵם וְסוֹד עָרֵי מִסְכְּנוֹת פ"ר מ"ס וְסוֹד כְּנוּ"ת בְּחִינוֹת בֵּי"ת די"ן אהי"ה תנ"ה גְּבוּרוֹת קָשׁוֹת חַרְבּוֹ שֶׁל גָּלְיָת אֵין כָּמוֹהָ, שֶׁמַּהֲאי כ"ן ו"ת יָנְקוּ מִצְרַיִם וְעֲצָם ער"י מִסְכְּנוֹ"ת נֶגֶד הַקְּדוּשָׁה אֶלֶף לָמֶד אֶלֶף דָּלֶת נוּן יוֹד בְּסוֹד אַרְבַּע פְּעָם רוו"ח ב"פ תָּחַדְ נֶגֶד וּת"תן טֶרֶף שֶׁיָּרְדָה הַשְּׁכִינָה בִּבְחִינוֹת מִסְכְּנוּתָא דַּלֶּת עֲנִיָּה לְתֵּן שֶׁפַע וּמֶרֶף אַף לַכְּלָבִים וְשָׁם בָּנוּ נֶגְדָּם עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְיַנֵּק מִבְּחִינוֹת מִסְכֵּן וְדַלּוּת שֶׁבְּקְדֻשָּׁה וְתִתֵּן וְנִכְנַס שָׁם וָאוּ לְהַמְתִּיק שֶׁלֹּא יִנְקוּ יוֹתֵר מִן הַצָּרְדְּ חָלִילָה וּיב"ן ער"י מסכנו"ת בְּמִסְפַּר י"ב מַזָּלוֹת בפע"ח בְּכְנֻנַּת אֲשֶׁר יָצַר שֶׁל שַׁחֲרִית פ"ד דִּשְׁעָרוֹת הַזָּקָן הֵם דִּינִין תַּקִּיפִין וְקָשִׁים וּבְהִיוֹתָם יוֹרְדִים לְמַטָּה בי"ב מַזָּלוֹת אֲזַי מִמּוֹתָרוֹת שֶׁלָּהֶם נַעֲשָׂה קְלִפּוֹת וְהִנֵּה מִסִּיּוּם סוֹף שְׁעָרוֹת אֵלּוּ שֶׁל הַזָּקָן יוֹצְאִים הַמּוֹתָרוֹת שֶׁלָּהֶם עַל יְדֵי י"ב מַזָּלוֹת מש"ת סא"ב מע"ק גד"ד לְהַשְׁפִּיעַ לַשָּׁרִים וְלַקְּלִפּוֹת וּמִקּוֹם מוֹצָא מוֹתָרוֹת אֵלּוּ בֵּין נָצַח לְהוֹד בְּבְחִינוֹת כְּלִי הַחִיצוֹן וּמִשָּׁם יוֹנְקִים הַקְּלִפּוֹת מִן מוֹתָרוֹת הַמִּדּוֹת שְׁנֵים עָשָׂר מַזָּלוֹת שֶׁבְּשַׁעֲרוֹת הַזָּקָן וְתַל' פִּיּוֹת יֵשׁ תְּלַת נְקוּדִין כְּמִבֹּאר אֲצָלֵנוּ בְּמִצְוֹת לֹא תוֹצִיא מִן הַבָּשָׂר חוּצָה בְּסוֹד פֶּה רַע שֶׁמִּשָּׁם יוֹנְקִין הַקְּלִפּוֹת מִנְּקֻדּוֹת אָחוֹר מִדְּבַר מַתָּרוֹת שַׁעֲרוֹת הַזָּקָן. וְיֵשׁ שְׁעָרוֹת צְנוּרוֹת הַשֶּׁפַע בְּרֹאשׁ וּמַתְרִיהֶן נִדְחָה דֶּרֶךְ צִנּוֹר הַשִּׁמְאָלִי שֶׁל הַיְסוֹד בְּסוֹד פֶּה רַדְ וְעַיִן בלק"ת תִּילֵם עַל פָּסוּק גֵּאוּת בְּגֵאוּת הַיָּם דְּאִלּוּ הַשְּׁעָרוֹת מוֹשְׁכִין מַיִם רַבִּים מִן יַם הַחָכְמָה וְאָמְנָם סוֹד מַיִם אֵלּוּ הֵם פ"ר גְּבוּרוֹת מְנֻצְּפָךְ וְכֵן מקול"ת מי"ם רבי"ם ר"ת גי' פ"ר ע"ש הֵיטֵב וְאֵלּוּ הַמַּיִם מַתְרִיהֶן יוֹצְאִין דֶּרֶךְ צִנּוֹר הַשִּׁמְאָלִי שֶׁל בְּרִית קֹדֶשׁ פֶּה רַדְ וּמוֹתָרוֹת הַזָּקָן יוֹצֵא בְּכָפָה רַע מ"ס בְּנֶגֶב הָאֲחוֹרַיִים בִּנְקֻדַּת אָחוֹר וְהֵן הֵן שָׁרֵי מִסִּים וְשִׁכְחָה וַאֲחוֹרַיִם וְהִנֵּה עִנְיָן נֶגֶב זֶה הָאָחוֹר הוּא בְּחִינוֹת פְּעוֹר וְהֵם יוֹנְקִין מִמּוֹחִין דְּקַטְנוּת שֶׁיָּצָא הֶאָרָתָם אֶל הָעֹרֶף עֶלְיוֹן וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ קַו יָשָׁר עַד פְּעוֹר רַעֲמֶסֶס וּכְבָר יָדַעְתָּ כִּי שַׁעֲרוֹת הַזָּקָן מִמַּתְרֵי מוֹחִין נִפְקֵי וּמַתְרֵיהֶם וְסִיּוּמָם יוֹצֵא דֶּרֶךְ פְּעוֹר אֶל הַקְּלִפּוֹת וַעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁל פְּעוֹר קְלִפָּה קָשָׁה הִמְשִׁיךְ כָּל זֶה הַשֶּׁפַע לְעוֹבְדֶיהָ וע"ש בפע"ח שַׁעַר הַבְּרָכוֹת פ"ג הֵיטֵב וְהֵן הֵן עָרֵי מִסְכְּנוֹת ער"י מַתָּרוֹת פ"ר מַתָּרוֹת מַיִם רַבִּים מ"ס מַתָּר אַחוֹרַיִם דֶּרֶךְ נֶקֶב אָחוֹר פֶּה רַע וְזֶהוּ וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת עוֹלֶה י"ב פ' מַזָּל שֶׁיּוֹנְקִין מִן הַמַּזָּלוֹת הַתַּחְתּוֹנִים מוֹתָרוֹת פִּסְלֹת שֶׁל מַזָּלוֹת עֶלְיוֹנִים דְּדִיקָנָא קַדִּישָׁא וְלָזֶה נִכְנָס וָאוּ בְּמִסְכְּנוֹת כִּי כָּל אֵלּוּ הַשְּׁעָרוֹת הֵם וַיִּן וְעִקַּר יְנִיקָתָן מֵאוֹת יָו אוֹת אֱמֶת שֶׁל מֹשֶׁה שֶׁהוּא בְּקִדֻּשָּׁתוֹ הִכְנִיעַ וּבִטֵּל קְלִפּוֹת פְּעוֹר לְנִמְרֵי וּבְעֵת הַזֶּה אוֹת ו"ו בְּגָלוּת בֵּין ו"ו מַזָּלוֹת שְׁנֵים עָשָׂר מַזָּל וְתִרְין פִּיּוֹת אֵלּוּ שֶׁל אָחוֹר פְּעוֹר נִקְרָא רַעֲמֶסֶס, עַיִן פָּתוּחַ וּפֹתֵם בְּלֹא יוֹד צִנּוֹר שְׂמָאלִי הַמּוֹצִיא פְּסֹלֶת מַיִם רַבִּים לְחוּץ פת"ם רעמס"ם מספ"ר ר"ת וס"ת וְאֶמְצָעֵי ב"פ פֹּר עִם יוֹד אַתְוָן וְדַע שֶׁיֵּשׁ חָמֵשׁ גְּבוּרוֹת וּכְלָלוּתָן בִּיסוֹד וּמַלְכוּת כַּנּוּדָע וְהֵן סוֹד כְּנוּ"ת שֶׁל מִסְכְּנוֹת כ"כ הֵם ז' חֲסָדִים אוֹ גְּבוּרוֹת שֶׁל דַּעַת עִם כַּף שֶׁהוּא כְּלוּלָתָן בִּיסוֹד כְּטַעַם יְצִיר כַּף וּבִלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה עַד שֶׁיִּתְמַעֵדְ הַכַּף שֶׁכָּל כַּף הוּא כּוֹלֵל בְּחִינוֹת יְסוֹד וּמַלְכוּת וּמִשָּׁם יִנְקוּ בְּאוֹת תָּיו שֶׁהוּא קְלִפּוֹת נֹגַהּ רֶגֶל עָקוּם לְהוֹצִיא הַמּוֹתָרוֹת לַחוּץ וְהֵם שָׁלְטוּ בְּאַתְוָן כנ"ת בְּתַאֲוַת שִׁפְלוּת וְרָעוֹת לְיַנֵּק מִיְּסוֹד וּמַלְכוּת הַנִּקְרָאִין כ"ן וְגָרַם הַגָּלוּת שֶׁיָּנְקוּ מִן אוֹתוֹ וָאוּ דַּעַת דְּמֹשֶׁה וְכַאֲשֶׁר יָעֲנוּ אֹתוֹ עַל יְדֵי הָעֲכוּ"ם שֶׁעָנוּ אוֹתוֹ בְּפֶה רַע וּבְכָפָה רַדְ כֵּן יִרְבֶּה שֶׁנִּתְרַבֶּה הִתְפַּשְּׁטוּת הַדַּעַת בַּחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת וְהוֹצִיא שִׁשִּׁים רִבּוֹא יִשְׂרָאֵל וְכֵן רָוָא דְּשִׁשָּׁה קְצָווֹת עִם כְּלָלוּתָן בְּדַעַת כַּמְּבֹאָר בְּכַנֻּנַּת לוּלָב הַבְּרָכָה וְהוּא סוֹד וְכֵן רָוָא דְּדַעַת עִם הַכְּלָלוּת פָּרָץ בָּהֶם פְּרָצוֹת רַבּוֹת וְלָקַח מֵהֶם אוֹת וָאוּ וְלָזֶה יִפְרֹץ חָסֵר וָאוּ וְלָזֶה וַיַּקְצוּ חָסֵר וָאוּ שֶׁלֹּא נִשְׁאַר לָהֶם לְיַנֵּק אֶלָּא מֵהַנְּהוּ קוֹצִין תַּקִּיפִין פְּסֹלֶת שֶׁלָּהֶן בְּסוֹף קֵץ כָּל בָּשָׂר וְהָבֵן וַכַּאֲשֶׁר פָּרְצוּ בָּהֶם פְּרָצוֹת לֹא נִשְׁאַר לָהֶם לְיַנֵּק אֶלָּא בְּפֶרֶדְ צִנּוֹר מַיִם רַבִּים וְלָזֶה וִימָרְרוּ וְהָבֵן סוֹד וַיַּעַבְדוּ עֲבֹדָה בְּלִשְׁנָא הַכֹּל חֲסֵרִין וָאוּ כִּי כְּבָר בְּרִבּוּי שֶׁנִּתְרַבּוּ בְּבָנִים מִדַּעַת עֶלְיוֹן כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וְלָקַח כ"נו דְּמִסְכְּנוֹת וְנִשְׁאֲרוּ מס"ת הַמֵּס יָמֵס פְּסֹלֶת שֶׁאֵין בָּהֶם מַמָּשׁ שָׁרֵי שִׁכְחָה וַאֲחוֹרַיִם וְהָבֵן. וּבְלֵדוֹת שִׁשִּׁים רִבּוֹא צַדִּיקִים נִשְׁבַּר כֹּנוֹ בְּסִיסִיה דסט"א. וּבְקְדֻשָּׁה כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וּשְׁבִירָתָן וּמַהֲרֵתָן שֶׁל ער"י מסכנו"ת פת"ם רעמס"ם בְּסוֹד יִחוּד כָּפוּל רל"ב תרע"א תרע"א רל"ב בִּיחוּד שְׁנֵי אֶמְצָעִים תְּרִין יְסוֹדוֹת דִּדְכַר וְנֻקְבָא שֶׁשָּׁם מְאִירִין שֵׁמוֹת אֵלּוּ כְּנוּדָע:

מָה־אָהַבְתִּי תּוֹרָתֶךָ {37} – קְדֻשָּׁתָן שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו. הנה נודע מאמרינו כמה פעמים במקום אחר כי החיות רצוא ושוב שצריך כל אחד ליפול ממדריגתו והטעם הוא כדי להעלות הנשמות הנפולין למשל כשאדם עומד על הגג ואבן יקרה מונחת על הארץ אינו יכול ליקח אותה כי אם שירד אצלה באשר היא שם ויקחה ואז יעלה אותה למעלה וצדיקיא נקראו שלוחי דמטרוניתא שהם שלוחי השכינה וצריכים לילך למקום שמשתלחים אף אם משתלחים למדריגות תחתונים וזהו גם כן כוונת רז"ל הני כהני שלוחי דרחמנא נינהו כי כהן נקרא העובד ה' כמו שאמר הקב"ה לישראל בשעת מתן תורה ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וכמו שאמרו רב קרי בכהנא וזה צריך כל אדם אפילו אותם שהם בבחינת בינונים בר מן הרשעים אבל זולתם צריך כל אחד ליפול ממדריגתו לפעמים כדי להעלות אותן נשמות אשר תחתיו רחמנא ליצלן. שהם למטה ממדריגתו: והנה האדם הישראלי הוא מלא שמות הקדושים הגולגולת הוא הוי"ה בניקוד קמץ המוח הוא הוי"ה בניקוד פתח הלב הוא הוי"ה בניקוד צירי זרוע ימין הוא הוי"ה בניקוד סגול זרוע שמאל הוא הוי"ה בניקוד שבא הגוף הוי"ה בניקוד חולם השוק ימין הוי"ה בניקוד חירק השוק שמאל הוי"ה בניקוד קבוץ הברית הוי"ה בניקוד שורק בוא"ו העטרה שלו הוי"ה בלי ניקוד כי היא בקבלת כל הנקודות נמצא כי הישראלי הוא מלא שמות הקדושים וזהו ואלה שמות בני ישראל שהם מלאים שמות הקדושים כנ"ל אפילו הבאים מצרימה רצה לומר אפילו בשעה שהם נופלים ממדריגתן ובאים לקליפות את יעקב גו' רצה לומר י' עקב שהי' שהיא המחשבה העליונה ירדה לבחינת עקב כדי שאיש וביתו באו רצה לומר שיעלו עם כל הנשמות שלמטה מהם כנ"ל: ויקם מלך חדש על מצרים וגו' רב ושמואל חד אמר חדש ממש וחד אמר שנתחדשו גזירותיו. הנה זה הכלל אצלנו בכל התורה אלו ואלו דברי אלהים חיים רק שאין מבינים זה עד ביאת משיחנו במהרה בימינו ולהבין איך יצדק זה כאן דפליגו במציאות ואיך אפשר להיות שניהם אמת: אך דנודע סוד גלות מצרים הוא כי הדעת היה בגלות דכתיב (דברי הימים א' כ"ח, ט') דע את אלהי אביך ועבדהו שצריך לידע כי יש בורא ברוך הוא והם לא ידעו מהבורא ברוך הוא ולכן על הים

אבל אלוה אלהים אמת אינו מתנהג עם בני אדם לא לשלם גמול הטוב לרשעים ולא לענוש הצדיקים אלא שהקב"ה מתנהג עמהם לפי מעשיהם

היה קטרוג הללו עובדי עבודה זרה וכו' וחלילה לומר ח"ו שישראל היו אז עובדי עבודה זרה שאם כן לא היה השם יתברך עושה להם נסים גדולים כל כך כי ק"בה לא עביד ניסא לשקרי ח"ו רק הוא כמו שאמרו חז"ל כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה כי מרגלה בפומיה דהרב בעש"ט נשמתו בגנזי מרומים זכותו יעמוד לנו על מה שכתוב (דברים י"א, ט"ז) וסרתם ועבדתם אלהים אחרים תיכף כשסרתם מאת ה' מיד ועבדתם אלהים אחרים כי זהו עיקר הדעת לידע שכל כחותיו וחיותו הוא הבורא ברוך הוא שהוא תקיף ובעל היכולת ובעל הכחות כולם והוא יתברך מנענע כל הכחות שלו ותיכף כשסר מדעת זה נעשה עובד אלהים אחרים כחות אחרים זולת הבורא ברוך הוא שאין לו דעת זה שכל הכחות שלו הוא הבורא ברוך וזהו כל הדר בארץ ישראל כו' רצה לומר שהארציות שלו הוא גם כן ישראל כראוי לאיש הישראלי להיות לו הדעת הנ"ל אז דומה כמי שיש לו אלוה מה שאין כן הדר בחוץ לארץ שהוא חוץ לגבול הקדושה שאין לו הדעת הנ"ל אז דומה כמי שאין אלוה ולכן אז במצרים שהיה הדעת בגלות על כן היה קטרוג אלו ואלו עובדי על זה אבל אל חס וחלילה שעבדו עבודה זרה ממש. והנה אז שהיה הדעת בגלות לא היה בריאה כלל כי עיקר הבריאה היה בשביל דישתמודעין ליה שיכירו אותו יתברך וכשהיה הדעת בגלות לא היה בריאה כלל והיה העולם תוהו ובהו כמו שאמרו רז"ל שית אלפי שנין הוי עלמא שני אלפים תהו שני אלפים תורה כי השני אלפים קודם שניתנה התורה היה העולם תהו כמו שכתוב (בראשית ב', ד') אלה תולדות השמים והארץ ראשי תיבות תה"ו כי עד אברהם היה העולם תהו ובהו ומאברהם ואילך התחילו השני אלפים תורה כמו שכתוב (שם כ"ו, ה') עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרתי וגו' ואמרו רז"ל קיים אברהם אבינו ע"ה כל התורה עד שלא ניתנה אך שהאבות הן הן המרכבה וקיימו את התורה כמו שהיתה עד לא ניתנה שלא נתגלית עדיין אל הדעת והשיגוה כמו שהיא בשרשה כי הם היו בדעת עליון אבל זה הדעת שהוא בחינת ו המשכה אלינו לא היה אז עדיין עד שיצאו ממצרים ויצא הדעת מהגלות ואז קבלו התורה ולכן יציאת מצרים מורה על חדוש העולם כי הוא חדוש העולם ממש כי כשהיה הדעת בגלות לא היה בריאה כלל רק בחינת תוהו ובהו כי עיקר הבריאה היה בגין דישתמודעון ליה וכשיצא הדעת ממצרים היה חידוש העולם ממש: וזהו ויקם מלך חדש על מצרים שנתחדש מלכותו יתברך ומחמת שיצא הדעת מהגלות והיה בחינת חדוש העולם וזהו חדש ממש והאומר שנתחדשו גזירותיו אינו פליג עליה רק שמפרש גם כן כי הנה הקטן אין לו דעת לכל דבר עד שיהיה בן י"ג שנה ויום אחד וקודם זה הזמן אין מקחו מקח ואין ממכרו ממכר ואם קידש אשה אין קידושיו קידושין אף שיש קטן שהוא חכם וחריף ולמדן גדול ועילוי גדול מכל מקום יש לו דין קטן עד י"ג שנים ויום אחד והוא מחמת שחסר לו הנקודה העליונה ואינה אצלו עד אותו הזמן והנה בהדעת בתורתינו החביבה יש רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה והעשין נקראים חסדים שהוא חסד הבורא ברוך הוא שנתן לנו מצוותיו כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא מפני שהשכר גדול כל כך שאין העולם יכול לסובלו והלא תעשה נקראים גבורות כי על עשה לא מצינו עונש רק בעידן ריתחא ועל הלא תעשה יש כמה עונשים רחמנא ליצלן והוא הדעת שכלול מחסדים וגבורות והנה הקטן אינו יכול להשיג גודל העונשים של השם יתברך וזה אינו יראת העונש רק בגין דאיהו רב ושליט כו' לירא מעונשים הגדולים וזה שנתחדשו גזירותיו בצאת הדעת מהגלות משאל כן כשהיה בקטנות והבן:מאור עיניים שמות

מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ – לִזְכּוֹת לִהְיוֹת כַּמַּעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר

☜ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך ודרשו בש"ס בפרך בפירכא. ונקדים פסוק (שמות י', א') ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וגו' למען שיתי אותותי גו': דנודע סוד גלות מצרים הוא כי הדעת היה בגלות שלא ידעו כלל מהבורא ברוך הוא ומתורתו כי בדור המבול אמרו מה שדי כי נעבדנו כי התורה אף שלא ניתנה קודם המבול מכל מקום היתה גם בזה העולם כי כח הפועל בנפעל רק שלא ניתנה בלבושין כמו אחר מתן תורה שנתלבשה בלבושין כמו זה העולם והיו יחידי סגולה שהיו מקיימים התורה כמו שהיא במרום מחמת שהיו משיגים אותה במוחין גדולים שהיה להם עד שהיו משיגים את פנימיותה האמיתי כמו שהיתה מקודם שניתנה כמו מתושלח וחנוך ואדם הראשון שהיו לומדי תורה כנודע. ובדור המבול היו רשעים גדולים עד שהפסיקו את העולם עם הפועל שהיא התורה מן הבורא ברוך הוא על כן כשנפסק העולם והתורה משרשם על כן חרב העולם באותו זמן והיה מבול ולהיכן הפילו את התורה בקליפת מצרים על כן בא הדעת בגלות כנודע שהתורה היא בחינת דעת על כן הוצרכו ישראל לירד למצרים להעלות את התורה שנפלה בקליפת מצרים כמו שכתוב בזוהר הקדוש ויעבידו מצרים את בני ישראל בחומר דא קל וחומר ובלבנים דא ליבון הלכתא בפרך דא פירכא וכו' וזהו ממש התורה שהיתה ביניהם הוציאו ישראל עם כל בחינותיה כי כל זה הוא בחינת התורה כמו שמצינו בגמרא פריך רב אחאי כי כל אחד כפי בחינת נשמתו תפס לעצמו אחד מבחינות התורה וכן בשאר מדות התורה כגון קל וחומר וכיוצא עד שהעלו את אותיות התורה מעומק קליפות מצרים ואז כשיצאו יכלו לקבל התורה בשלשה חדשים וזהו וינצלו את מצרים כנודע. על כן אמר הוא יתברך בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו למען שיתי אותותי אלה בקרבו פירוש צריך שתבוא אל פרעה למען אותיות התורה ששתי בקרבו וצורך עתה להעלותן ולהוציאן על כן הכבדתי את לבו והבן. ואותותי לשון אותיות: וזהו שאמרו בגמרא גם כן בפרך דא פירכא פירוש בחינת פירכא כאמור: והנה אחר יציאת מצרים שהוציאו הדעת מהגלות אף שיש גלות מכל מקום אין הדעת בגלות כי אם לתועים גמורים הכופרים במציאות אבל לרוב העולם אין בגלות כי אם המדות דהיינו אהבה ויראה והתפארות ואינך המדות כי הכל יודעים שיש מציאת האל יתברך שמו ויש להם דעת כל אחד לפי בחינתו אך המדות מתלבשים בגלות כגון אהבות אחרות ויראת אחרות וכן בכל המדות משתמשין בהם שלא כרצון הבורא יתברך שמו אשר טבע וחקק בהם המדות רק לעבודתו יתברך שמו לכן הזהירה התורה בכל מקום זכור את יום צאתך מארץ מצרים למען תזכור וגו' וכן כמה פעמים כי הוא נתינת עצה איך להוציא המדות גם כן מהגלות כי אם יזכור כל אחד כי הדעת יצא כבר ממצרים ונודע לו מציאת האל יתברך שמו בודאי נקל גם כן להוציא את מדותיו מהרע ולהביאן אל הטוב כנודע שלא להשתמש בהן רק כמו שמחייב הדעת. וכמו שדרש בן זומא למען תזכור וגו' כל ימי חייך ימי חייך הימים כל ימי חייך הלילות כי בחינת יום נקרא כשהשכל הוא בהיר ואז בודאי יפעל בו על ידי זכירת הדעת אך אפילו בשעת החשכות הנקרא בחינת לילות אם יזכור בהדעת שיש מציאות אל גדול ונורא שברא יש מאין ובידו הכל בודאי לילה כיום יאיר לו ויצא מבחינת החשכות כי הדעת יתקן הכל וגם כל המדות יביא להטוב. וחכמים ובן זומא לא פליגי כי בן זומא אמר על פרטות אדם אחד וחכמים תפסו על הכלל באמרם ימי חייך העולם הזה כי בהזכרתו הדעת אף בעולם הזה שהוא זמן הגלות מכל מקום על ידו יכולין להוציא גם שאר המדות ולהביאן אל הטוב כל ימי חייך וכו' כי נודע שהצדיק נקרא כל כמו שפירש התרגום על פי כי כל בשמים ובארץ (דברי הימים א כ"ט, י"א) תרגם אונקלוס דאחיד בשמיא ובארעא כי הצדיק מייחד דברים ארציים וגשמיים עם בחינת שמים ונודע כי כל אדם העובד הבורא ברוך הוא באמת צריך להביא בחינת חלק משיח שלו כנודע כי אדם ראשי תיבות אדם דוד משיח ונודע מה שאמר בש"ס כי קומות אדם הראשון היה מסוף העולם ועד סופו הכוונה בזה כי היו כלולים בו כל הנשמות שמסוף העולם עד סופו עם כל בחינותיהם עד אחר החטא שנתמעט קומתו ונפלו כמה וכמה נשמות בעמקי הקליפות ובחינת משיח הוא גם כן שצריכין ישראל לעשות קומה שלימה עם כל בחינותיה כמו שהיתה באדם הראשון קודם המיעוט וכל עובד השם יתברך צריך להעלות חלק שלו להכין חלקו מן קומה הנזכר וכל זה על ידי בחינת כל על ידי שמייחד שמים וארץ שיקיים בכל דרכיך דעהו (משלי ג', ו') אף בגשמי כנודע וזהו כל להביא לימות המשיח לבחינת חלק משיח השייך לו על ידי מדת כל. וכן צריך כל אחד מבני העולם עד שיכינו הקומה הנזכרת כמו שהיתה קודם המיעוט ואז יהיו כלולים במשיח כל הנשמות וכל הבחינות מכל ישראל ומה שאמר רבי אלעזר בן עזריה ולא זכיתי שתאמר כו' הוא כי לא מכל אדם זוכין ללמוד ורבי אלעזר בן עזריה קבל על זה שלא זכה שיהיו דבריו נשמעין בזה הדרש עד שדרשה בן זומא וזיכה לדורו והבן: ועל כן אמרו רשע מה הוא אומר מה העבודה וכו' לכם ולא לו ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כו' כי הדעת נקרא כלל על ידי שכולל כל המדות להטוב על ידו, והרשע שאומר דברים כאלו בודאי אין לו דעת בחינת דעת שלו לא יצא ממצרים ולפיכך אך אתה הקהה את שיניו לי ולא לו כו' כאמור אצלנו במקום אחר: אך הגורם לרשע שלא יצא דעת שלו ממצרים הוא על ידי שאין לו יראה כי זה השער לה' כנודע שנקרא בש"ס תרעא לדרתא עביד שהוא מבוא לדרך ה' ולתורתו כמובא בהקדמת ראשית חכמה בשם המדרש שאמר השם לישראל כל החכמות והתורה דבר אחד קל הוא כל מי שמתיירא אותי הרי כל החכמות וכל התורה בלבו כי באמת מי שאין לו יראה תפיסת התורה היא לו מן הנמנע אבל מי שיש לו יראה זוכה ונעשה פיו ולשונו כמעין המתגבר כמו שאמר הנביא (ישעיה מ', ה') כי פי ה' דבר ששומע רק הדבור העליון והבן ואף במה שלא למד מעולם. ואפשר כי זהו מה שאמר משה רבינו ע"ה לישראל (דברים י', י"ב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו' כנודע שהתורה נקרא עתה כמו שאמר המלאך עתה באתי ופירשו התוס' ז"ל על ביטול תורה שנקרא עתה כמו שכתוב עתה כתבו לכם את השירה הזאת וגו' באתי וזהו שהיה קשה להם

לישראל בתפיסת התורה האמיתית על כן אמר להם ועתה ישראל אם אתם ישראל חפצים להשיג בחינת עתה שהיא התורה זה אינו בבחירתך כי כל בניך למודי ה' (ישעיה נ"ד, י"ג) רק כי אם ליראה ואז תבוא ממילא אל התורה כאמור רק בחינת יראה היא בבחירתכם כמאמר רז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים והנה מאחר שבחינת יראה היא מבוא להתורה אם כן התורה מדריגה עליונה על היראה כמו שאמרו אורייתא מחכמה נפקת וזהו אין לגבי משה שהוא התורה כי התורה נקרא על שם משה כמו שכתוב (מלאכי ג', כ"ב) זכרו תורת משה עבדי וגו' מלתא זוטרתי הוא מאחר שהוא מבוא ושער לבוא על ידו להתורה ושפיר קאמר כי אם ליראה שהוא למטה ממדריגת התורה אבל מדריגת התורה זה אינו שואל מעמך כי אם ליראה וגו' והשם יתברך ישים בלבנו יראתו אמן נצח סלה ועד: מלוא עגייס על שמות

מָה־אָהַבְתִּי תּוֹרָתֶךָ {33} – כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם– חלק ז'

נבאר עתה ענין גרעון אחר יותר רע מזה והוא בזמן סוף בית שני כשנחרב בזמן עשרה הרוגי מלכות כי אז נתגברו העונות ונתרבו מאד וגברה יד הקליפות ולא היה כח במעשה התחתונים לברור ניצוצות מן המלכים הנז' ולא היו יכולין להעלות מיין נוקבין מנוקבא דז"א לגבי בעלה ולא עוד אלא שגם המיין נוקבין של אימא עלאה חזרו לרדת בעון הדור ונפלו בעמקי הקליפות ונתערבו שם כבראשונה וזהו סוד ובפשעיכם שולחה אמכם. ולהיות זה היה העולם הולך ליחרב ולכן הוכרח ענין עשרה הרוגי מלוכה אלו וכאשר נהרגו על קידוש השי"ת היה יכולת בהם ובנשמתם להעלותם את המיין נוקבין כבתחילה מעט מעט ניצוצות בכל זווג וזווג הן מבחינת מיין נוקבין של אימא עילאה שירדו כנז' והן מבחינת מיין נוקבין של נוקבא דז"א. והנה סיבת היות אלו העשרה ולא זולתם נתבאר אצלי באורך רב במקומו אבל הענין בקיצור הוא כי הנה צריך שתדע כי בחינת מיין נוקבין הם מציאות הנשמות של בני אדם התחתונים עצמן והבן זה היטב וזכרהו כי הוא כלל גדול כדי שתדע מה ענין מיין נוקבין וכמו שביארנו לעיל כי מתחברים אלו המיין נוקבין עם המיין דכורין ומהם נוצרים הנשמות. והנה שרש כל הנשמות הם הנשמות של השנים עשר שבטים בני יעקב והם אלו העשרה הרוגי מלוכה כנז' בתקונים ואעפ"י שהשבטים הם שנים עשר ואלו הם עשרה אין בזה קפידא. וכבר ביארנו ענין זה במקומו באורך ונמצא כי כיון שאלו העשרה הם השורש אל כל המיין הנוקבין בין שבעולם לכן בהיות עתה מוסרים עצמם על קדושת השי"ת יחזרו עתה להיותם בסוד מיין נוקבין ויעמוד דבר זה קיים לדורי דורים עד ביאת המשיח והם יעלו בחינת המיין נוקבין במלכות אף אם אין זכות בדורות האלו שאחר החורבן להעלות מיין נוקבין במלכות והבן זה מאוד: ועתה אבאר לך לשון הזוהר וז"ל תא חזי נשמתא דאילין לאשלמותא דרוחא קדישא דלהון עשרה רוחין מתתא כדקא יאות וגופא דילהון יתמסר למלכו אחרא כו' פירוש כי הנה ביארנו שעתה צריך שיתבררו מיין נוקבין של אימא שכבר היו מבוררים ועתה נפלו בקליפות ונתערבו שם וגם צריך לברר מיין נוקבין של נוקבא דז"א אשר עדין לא נתבררו ותמיד היו נתונים בעמקי הקליפות. והנה הנשמות של אלו העשרה הם מעלים תמיד מאז ועד ביאת המשיח כנז' בחינת מיין נוקבין של אימא אשר נפלו למטה בקליפות. וזמ"ש תא חזי נשמתא דאילין רוצה לומר בחינת הנשמות של אלו העשרה הרוגי מלוכה הוא לאשלמותא דרוחא קדישא כלומר להשלים החסרון של רוחא קדישא עלאה סטרא דקדושה שהרי אותם המיין נוקבין שלהם הנתונין בעמקי הקלי' וכדי להעלותם משם בעי דלהון עשרה רוחין מתתא (ע"ג) כדקא יאות רוצה לומר שאלו העשרה דורות ונשמות של אלו הצדיקים הרוגי מלוכה שיהיו מתתא רוצה לומר שיעלו את המיין נוקבין מתתא לעילא כדקא יאות וזה מדבר בבחינת מיין נוקבין של אימא וכנגד העלת מיין נוקבין של המלכות אמר וגופא דלהון יתמסר למלכו' אחרא פירוש כי על ידי הצער שסבלו גופם ממש במה שנהרגו יש יכולת בגופם לעלות את המיין נוקבין של המלכות הנתונים ומוטבעים תוך הקלי' הנקראים מלכו אחרא שכנגד המלכות דקדושה וכיון שאותם (ד"ש ע"ג) הגופים שלהם נמסרו ביד מלכות הרשעה של הקליפות היה יכולת בהם ללקט משם הנשמות הנק' מיין נוקבין הנתונים שם ולהעלותם אל המלכות של הקדושה. וכמו שביארנו בפסוק עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. וגם נתבאר בריש סבא דמשפטים כי סטרא אחרא אדם בליעל שלט באדם דקדושה לחטוף ממנו הנשמות העשוקות וכל זה הוא לרע לו של אדם הבליעל כדוגמת ארון פלשתים וע"ש. ונמצא כי גופותם שהם המקבלים צער ההריגה ונמסרו ברשות מלכו אחרא לכן הם יכולים להוציא המיין נוקבין של המלכות המוטבעים שם במלכו' אחרא אבל נשמתא שהם יותר רוחניות הם מעלין מיין נוקבין של הבינה העליונה ואל תתמה לומר איך אפשר כי גופתם יש בהם כח להעלות מיין נוקבין כי על ידי מעשיהם הגדולים ובפרט כאשר נהרגו אח"כ על קדוש השם אין ספק כי נזדככו גופם בתכלית הזיכוך ונעשה רוחני ממש כנודע כי לסיבה זו לא נזכרה מיתה בצדיקים ועוד ראיה גמורה ממשה ע"ה שעלה גופו למרום. ואליהו ז"ל שעלה גופו בסערה השמימה וחנוך ז"ל וכן אותם העשרה שנכנסו חיים בגוף ונפש בג"ע הארץ כר' יהושע בן לוי וחביריו ומה גם אלו שנהרגו באותה ההריגה המשונה נוסף על גודל חסידותם ושרש נפשם היותם סוד השבטים בעצמן כי בלי ספק שנתעלו גופם יותר מנשמות שאר בני אדם והבן זה. אמר עוד ומהכא רזא דקרבנין זה תבין במה שביארנו בכונת התפילות בפרשת קרבן התמיד איך ע"י הקרבן ההוא היו מתקרבים העולמות ועולים ממטה למעלה ועולם העשיה נקשר בעולם היצירה ויצירה בבריאה כו' עד רזא דא"ס כנז' בסוף פרשה זו דרס"ח ע"ב. וכן הדבר הזה כי מעלים את המיין נוקבין מלמטה למעלה עד שגורמין התקשרות וזווג עליון כנז'. אמר עוד ות"ח רישא שירותא דמהימנותא כו'. כבר נתבאר לעיל בראשית הדרוש הזה כי עתה בא לבאר בחינת המיין נוקבין שמעלין אלו הנשמות של עשרה הרוגי מלוכה מה עניינם וביאר כי הם סוד המלכים דאר"ץ אדום שהם דינין תקיפין אשר בטש בוצינא דקרדינותא גו מחשבה עלאה מוחא סתימאה דעתיקא קדישא וזריק ניצוצין אלו של המלכים שהם דינין וניצוצות של אש ונזרקו לש"ך עיבר אשר ביארנו ענין מספרם למעלה ואלו הם עצמם סוד מיין נוקבין הנז' ואח"כ בירר הפסולת מתוך המחשבה ובאדרת האזינו ביארנו כי גבורה דעתיק יומין הגנוזה במוחא סתימאה דא"א היא הנק' בוצינא דקרדינותא וזמ"ש בטש בוצינא דקרדינותא גו מחשבה עלאה כו' וע"ש היטב: המשך בסבוע הבא מי"ה

שַׁבָּת שָׁלוֹם

שַׁעֲרֵי דִּמְעָה ר' ובשעה שהמלאך המשחית מזיק בעולם כמו בשעת מגיפה ואדם מסתתר כדי שהוא לא יראה את פניו ויפגע בו, צריך שיבכה בתפילותיו ואז ה' ישמע לו ויסתירהו. וזה נרמז בראשי תיבות "כִּי יִצְפְּנֵנִי | בְּסֻכָּה" בְּיוֹם רָעָה"(תהלים כז, ה) שיוצא התיבה 'בבכי' ('חוה ציון' לר' עמנואל חי ריקי מזמור תהלים כז, ה ד"ה ויהי ה') .ועל ידי הדמעות האדם מוחק את הקטגורים אשר נבראו מעבירותיו ושמקטרגים עליו ('ראשית חכמה' שער התשובה פרק ה' ד"ה גם יכוין לבכות). ואם קשה עליו מאוד להוריד דמעות ,לפחות ישמיע קול בכי ('דרך חכמה' למהרי"ל פחוביצ'ר נתיב יז התפילה אות ח סוף ד"ה כי כשמתפלל, 'פלא יועץ' ערך בכיה ד"ה ולפי גודל). שגם הוא חשוב לפני ה' ומבריח את המקטרגים שנאמר "סורו מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי"(תהלים ו, ט) .ויצניע בכייתו שיהיה בינו לבין קונו, שלא ילעיגו עליו ושלא יראה כגאוה ('פלא יועץ' ערך בכיה ד"ה ולפי גודל). וכל אדם ששופך דמעותיו לפני הקדוש ברוך הוא, אפילו אם כבר נגזר עליו עונש הרי שיקרע גזר דינו ולא יוכל העונש לשלוט עליו. וכך היה עם לאה אמנו אחרי שנגזר עליה להיות בחלקו של עשו הרשע, שעל ידי תפילותיה היא הקדימה להינשא ליעקב ולא ניתנה לעשו (זוהר פרשת ויחי דף רכג ע"א ד"ה ותא חזי דתניא). הקב"ה מקבל את תפילתו ועושה חפצו בעבור – ובכלל זה גם אדם שאין בידו זכויות ומעשים טובים, אבל הוא תמיד בוכה ומתחנן לפני המקום תוקף תחנוניו ודמעות עיניו ('ספר חסידים' סימן קל). לכן יראה כל אדם לשבר כוחו וטבעו שדמעותיו יהיו מצויות לו בעת התחינה והבקשה. וסגולה נפלאה ועל ידי זה יזכה יעמד רוחו וישבר לבו ועיניו – להרגיל בכך שיאמר בקשתו בקול נמוך ובכי ואנחה ולשים לנגד עיניו חטאת נעוריו כי אין אדם ניצול ממנה. המשך בסבוע הבא מי"ה

כָּתַב וְעָרַךְ יִצְחָק אַרְיֵה בַּס הַלֵּוִי – 055-6772044 הֶעָרוֹת וְהָאֲרוֹת יְתֻקְּבְּלוּ בְּבְרָכָה גַּם לַמַּיֵּל izhakhalevi@gmail.com לְקַבָּלַת הָעָלוֹן בְּמַיֵּל שִׁלְחוּ בַּקָּשָׁה לַמַּיֵּל. מוּתָּר לְהַעְתִּיק וּלְצַלֵּם

וְאַדְּרַבָּה מִצְוָה לְזַכּוּי הַרַבִּים. "שִׁגְיאוֹת מִי יָבִין" אם מָצָאתֶם טָעוּת – נִשְׁמַח אם תְּעַדְּכְנוּ אוֹתָנוּ וּנְתַקֵּן בַּמַּהֲדוּרָה הַבָּאָה אי"ה נִתַּן לְהַשִּׁיג אֶת מִנְחַת יִצְחָק בְּכַמָּה מוֹקְדִים: בְּבְנֵי בָּרָק: בְּרָמַת אֶלְחָנָן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הַמִּרְכָּזִי, בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מְצָדָה ,בְּיִשִּׁיבַת נְתִיבוֹת חַיִּים ,בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ זוּטְשֶׁקָה וּבְאִיצְקוֹבִיץ נָתָן לְהַקְדִּישׁ לְשִׁמְחוֹת לְהַצְלָחָה לִרְפוּאָה וּלְעִלּוּי נִשְׁמַת... נִשְׁמַח לְקַבֵּל תְּגוּבוֹתֵיכֶם ...

חדש ! ניתן להוריד את העלון מאתר אוֹפִּים יְהוּדִי (גִּלְיוֹנוֹת) בכתובת https://gilyonot.jewishoffice.co.il וּבִדְרִשׁוּ בעלונים והורדות https://www.dirshu.co.il

לזיווג הגון

נחום מאיר בן רבקה
משה חיים בן מרים
עִנְבֵי הַגֶּפֶן בְּעִנְבֵי הַגֶּפֶן דָּבָר נָאֶה וּמִתְקַבֵּל

לרפואה שלמה וְהַחְלָמָה מְהֵירָה

טוּבִיָּה בֶּן יַסְמִין יַרְדֵּנָה
עֲדִיאֵל אַרְיֵה בֶּן שָׂרָה
מִיכַל בַּת שָׂרָה
זְבוּלוּן יְהוּדָה בֶּן רִבְקָה
אֵלִיָּהוּ אֶלְעָזָר בֶּן צִפֹּרָה
מִיכַל בַּת שָׂרָה

לְהַצְלָחָה

עֹרֶן מֹשֶׁה בֶּן שׁוּלַמִּית
עֲדִיאֵל אַרְיֵה בֶּן שָׂרָה
זְבוּלוּן יְהוּדָה בֶּן רִבְקָה
אֵלִיָּהוּ אֶלְעָזָר בֶּן צִפֹּרָה
מִיכַל בַּת שָׂרָה

לְעִלּוּי נִשְׁמַת

מוֹרֵינוּ הרה"ג מָרָן הָרַב עוֹבַדְיָה יוֹסֵף בֶּן גּוֹרְגִ'יָה זצ"ל
שְׁמַרְיָהוּ יוֹסֵף נִסִּים בֶּן בַּתְיָה זצלה"ה
יַרְחֶמְיָאל גֵּרְשׁוֹן בֶּן צְבִי יְהוּדָה זצלה"ה
חַיִּים בֶּן נָתָן (בן סניור)זצלה"ה
מו"ה יִגְאָל בֶּן אַרְיֵה ז"ל
יוֹסֵף בֶּן מָרְתָה ז"ל אֶפְרַיִם בֶּן יִצְחָק ז"ל
יַעֲקֹב בֶּן יִצְחָק ז"ל מֹשֶׁה בֶּן יִצְחָק ז"ל

מו"א צְבִי בֶּן יִשְׂרָאֵל לִיפָּא ז"ל נ.ל.ב.ע. ז' טבת תשנ"ח
מָרַת אִמִּי טוֹבָה בַּת יִצְחָק ז"ל נ.ל.ב.ע. ב' אייר תשע"ו
אוֹרְנָה שׁוֹשַׁנָּה בַּת צִפּוֹרָה ז"ל רְחֵל בַּת סוֹפִיָּה ז"ל

לרפואה שלמה וְהַחְלָמָה מְהֵירָה לְכָל הַחוֹלִים וְהַפְּצוּעִים

לעילוי נשמת כל הנשמות הטהורות שנרצחו הי"ד

מלאכים הקדושים, אנא בקשו מ ה' לשוב הביתה לפתוח דלת. שכל הזוטופים יוחזרו הביתה! בריאים ושלמים